



Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Տ Ի Ի Ն Ե Ա Տ Ա

ԷՆ ՊԷՕՅԻԻՔ ՇԷՅ

ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ ՏԻԲ

مصارفی آمریقای مسیوتر شرکتی طرفتادن تسویه اولنهرق طیب اولنشددر
معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۱۶ نیسان ۳۰۸ تاریخلی و ۳۱۴
ومرولی رخصتنامہ سبلہ طبع ونشر اولنشددر



Ի Մ Թ Ա Ն Պ Թ Լ

Մ Ս Թ Պ Ա Ն Ի Գ Պ Պ Ա Տ Ա Տ Լ Ե Ա Ն

Սուրբաճ-Համաճ Գառնիքի Նո. 14

1893

Տ Ի Ի Ն Ե Ա Տ Ա

Է Ն Պ Է Օ Յ Ի Ի Ք Շ Է Յ

Մ Ո Ւ Հ Ա Պ Պ Է Թ Տ Ի Ր

Փ Ր Օ Յ . Տ Ր Ը Մ Ա Ր Ն Տ Ը Ն Է Ս Է Ր Ի Օ Լ Ո Ւ Պ Ի Ն Կ Լ Ի Ջ Ջ Է Տ Է Ն
Թ Է Ր Ջ Է Ս Է Օ Լ Ո Ւ Ն Մ Ը Շ Տ Ը Ր



Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

Մ Ա Թ Պ Ա Ն Ի Գ . Պ Ա Գ Տ Ա Տ Է Լ Ե Ա Ն

Մուրաճ-Համամ հասեփի Նօ. 14

1893

2 004

471-ԱԶ

(518-ԱԶ)

Մ Ո Ւ Հ Ա Պ Պ Է Թ Ի Ն Մ Է Տ Հ Ի Յ Է Ս Ի

Էկէր ինսան վէ մէլա" իբէ լիսանլարըլէ սեջլէրսէմ, մուհապ-
պէթիմ օլմատրգճա չընդըրտայան պագըր, եսխօտ չընլայան
զիլ օլմուշ օլուրըմ: Վէ էկէր պէնտէ իլհամ օլուպ տա՝ ճիւմլէ
էսրար վէ ճիւմլէ 'իլմի պիլսէմ: վէ էկէր տաղլարը եէրինտէն
նագլ էթմէյէ մուգթէտիր օլան իման ր քեամիլիմ օլտա, մու-
հապպէթիմ օլմատրգճա պիր շէյ տէյիլիմ: Վէ էկէր պիւթիւն
էմիլայիմի սատաղա վէրսէմ, վէ էկէր ճէսէտիմի եանմաղա
թէտիլիմ էյլէսէմ, մուհապպէթիմ օլմատրգճա պանա պիր
ֆա"իտէ էթմէլ:

Մուհապպէթ թէ"էննի էտիպ" լութֆիլէ մու'ամէլէ էտէր.

Մուհապպէթ հասէտ էթմէլ.

Մուհապպէթ էջիւնմէլ, թէքէպպիւր էթմէլ,

Պէտ մու'ամէլէ էթմէլ,

Քէնտի ֆա"իտէսինի արամալ.

Հիտտէթլէնմէլ,

Մու"ի դանն էթմէլ,

Հագգաըլլըգտան հագղ էթմէլիպ հագիգաթլէ մահզուլ օ-
լուր.

Հէր շէյէ թէհամիւլ էտէր, հէր շէյէ ինանըր, հէր շէյի իւ-
միտ էտէր, հէր շէյէ սապր էտէր:

Մուհապպէթ սոլա ղէվալ պուլմալ: իլհամաթ իտէ իպթալ
օլունաճագլըր, լիսանլար իտէ նիհայէթ պուլաճագ, 'իլմ' իտէ
իպթալ օլունաճագ տըր: Զիրա ճիւլ"ի պիլիբիլ վէ իլհամլէ
ճիւլ"ի սեջլէրիլ. Ամմա քեամիլ օլան կէլտիլինտէ, օլ վագթ
պու ճիւլ"ի իպթալ օլունաճագ տըր: Պէն չօճուլ իքէն չօճուլ
կիպի սեջլէր, չօճուլ կիպի թէֆէքքիւր էտէր, չօճուլ կիպի
գըլաս էտէր իտիմ. ամմա ստէմ օլտըրտա չօճուլա մախաուս
շէյլէրի թէքէ էթաիմ: Զիրա շիմտի պիլիտէտէն րէմղլէ, ամմա օ
զէման էիւլ էիւլէ կէօրիւրիւլ. շիմտի պիր ճիւլ"ի պիլիբիմ
ամմա օ ղէման պիլինտիլիմ միսիլիւ պիլէճէլիմ: Նիմտի իտէ
իման, իւմիտ, մուհապպէթ, իւշիւ տէ պագի գալըր, վէ լուքին
պուշլարըն պէջիւլիւ մուհապպէթ տիր. (1 Գօթ. 13.)



38738-67

Հէր ատէմ կէրէք գատիմ զէմանլարտա կէրէք
 պու սօն վազթլարտա , ինայր ը մութլագ նէ՞ տիր ,
 էն մուհիմմ սիւ"ալընը քէնտի քէնտինէ սօրմուշ
 տըր : էօնիւնիւզտէ պիր էօմր վար տըր , վէ պու
 'էօմր ատէմլէրէ անճագ պիր տէՖ'ա իհասան օլու-
 նուր : Սրզուլէնէճէք էն կիւզէլ շէյ , վէ իսթէ-
 նիլէճէք էն ա'լա 'աթիյէ նէ՞ տիր :

Տինէ մութէ'ալըք խուսուսլարտա էն պէօյիւք
 շէյ իման օլտըղը 'ալ էլ 'ումում թա'լիմ օլու-
 նուր : իման քէլիմէսի տինէ 'ալամէթ օլարագ
 'ասրլարճա խալգ արասընտա ճարի օլմուշ իտի-
 յինտէն պիզ անըն իւզէրինէ տիւնեատա էն պէօ-
 յիւք շէյ նազարըյլա պագմաղա մէյեալ իզ : Լա-
 քին պու եանկըշ տըր : էկէր իման էն պէօյիւք
 շէյ տիր տէսէք , պէլքի եանըլըրըզ : էվվէլքի սա-
 հիֆէտէ եազըլմըշ օլան պապտա սիզի Տին ի Մէ-
 սիհինին մէնպա'ընա գըլազուզլատըմ , վէ օրատա
 « Պուշլարըն պէօյիւյիւ մուհապպէթ տիր » տէյիւ
 օգույօրըզ : Պու քէլամ եանկըշըզլէ սէօյէնիւ-
 միշ պիր քէլամ տէյիւ տիր : Պօղոս րէսուլ պիր
 տազիզէ էվվէլ իմանտան պահս էտէր իքէն , « է-
 կէր տաղարը եէրինտէն նագլ էթմէյէ մուգթէ-
 տիր օլան իմանը քեամիլիմ օլա , մուհապպէթիմ

օլմատըգճա պիր շէյ տէյիւլիւմ» տէյիւ պույուր-
մըջ օլարագ , եանկըմագ թէնչիւքէսինտէն ազատ
օլտըղը հալտէ պիւլա թէլաչ պուենլարը մուգայէսէ
էտիսլ «Շիմտի իսէ , իման , իւմիտ , մուհապպէթ ,
իւչիւ տէ պապի գալըր» , տէտիքտէն սօնկրա
պիր տապիգէ պիւլէ թէրէտտիւտ կէօսթէրմէյէ-
րէք «Պուենլարըն պէօյիւլիւ մուհապպէթ տիր» ,
տէյիւ հիւքմ էթմիշ տիր :

Պու հիւքմ մատտէյի էյիճէ անկլամատան էտի-
լէն զանն վէ գըյաս նէվ'ինտէն տէյիւտիր : Պիր
ատէմ քէնտի թապի'աթընա էն զիյատէ ույղուն
կէլէն խուսուսը սա'իրլէրէ թափսլյէ էտէր իսէ
տէ , Պօղոս րէսուլըն թապի'աթընա էն զիյատէ
ույղուն կէլէն խուսուս մուհապպէթ տէյիւլ խտի :
Պիրիսի Պօղոսըն րիսալէլէրինի տիգգաթլէ օգու-
տըղընտա , իսթիյարլանտըգճա անըն թապի'ա-
թընտա լաթիֆ պիր նէզաքէթին իլէրի կէլիպ քէ-
մալէ էրտիյինի կէօրէճէք տիր . լաքին «Պուենլա-
րըն պէօյիւլիւ մուհապպէթ տիր» տէյիւ եազան
էլլէրին էվիէլա գանլէ լէքէլի էլլէր իտիյինի կէօ-
րիւյօրըզ :

Պուենտան մա'տա մուհապպէթի Ուայր ր մութ-
լագ կիպի կէօսթէրմէք սալթ պու րիսալէյէ մախ-
սուս տէյիւտիր : Տին ի Մէսիհիյէ մախսուս օլան
էն մէշուր էսէրլէրին մէ'ալը պու սյէթլէրին
անքեամըյլէ միւթթէֆիգ տիր : Պեարոս րէսուլ
«Հէր շէյտէն էվիէլ պիրիպիրինէ օլան մուհապ-
պէթինիզ քէմալը կէրմիլյէ օլուեն» , տէյիւ պու-
յուրմըջ տըր : «Հէր շէյտէն էվիէլ» նէ պէօյիւք
սէօզ : Յովհաննէս րէսուլ տահա իլէրի կիտէրէք ,

«Ալլահ մուհապպէթ տիր» , տէյիւ եազմըջ տըր :
Վէ Պօղոս րէսուլըն պաշգա պիր էէրտէ «Մու-
հապպէթ շէրի'աթըն թէմամիյէթի տիր» , տէյիւ
պույուրտըղը տէրին մա'նալը քէլամը պիլիբսի-
նիզ : Պօղոսըն պու քէլամիլէ նէ տէմէք իսթէտիյի
իւգէրինէ հիշ տիւշիւնտիւլիւնիւզ վա'ր մը : Օ զէ-
մանլէրտէ ատէմլէր ձէննէթէ կիթմէք՝ Օն էմրլէ-
րի , վէ քէնտիլէրին Օն էմրլէրտէն չըգարտըգ-
լարը սա'իր եիւզլէրճէ էմրլէրի հըֆզ էթմէքլէ
միւմքին օլապիլիր տէյիւ ինանըրլար իտի : Քրիս-
տոս՝ Պէն սիզէ տահա սատէ պիր եօլ կէօսթէրէ-
ճէյիւմ , տէտի : Պիր շէյ վար տըր քի օ սիզտէ
պուլընուր իսէ պու եիւզլէրճէ շէյլէրի ապա
տիւշիւնմէյէրէք իճրա էտէճէքսինիզ : Էկէր մու-
հապպէթինիզ օլուր իսէ , պիւթիւն շէրի'աթը
խապէրինիզ օլմայարագ իճրա էտէճէքսինիզ : Վէ
պուենուս նասըլ միւմքին օլտըղընը գօլայճա կէօ-
րէպիլիր սինիզ : Օն էմրլէրտէն պիրիսինի , մէսէլա ,
«Հուզուրըմտա սէնին զայրի իլահլարըն օլմա-
սըն» էմրինի նազար ր միւթալա'այա ալալըմ . է-
կէր պիր ատէմ Ալլահը սէվէրսէ անա պէօյլէ պիր
շէյ էմր էթմէզ սինիզ եա : Մուհապպէթ օլ էմրին
թէմամիյէթի տիր : «Ալլահըն օլան եէնչօվանըն
իսմինի պիհուտէ եէրէ զիքր էթմէյէսին» , տէ-
նիլմիշ տիր : Էկէր պիրիսի Ալլահը սէվէրսէ Անըն
իսմինի պիհուտէ եէրէ զիքր էթմէյի հիշ խաթ-
րընտան կէշիրի՞ր մի : «Րահաթ կիւնիւնիւ թագ-
տիա էթմէք իչիւն , անը խաթրընտա թուլա-
սըն» , տէյիւ էմր օլընմըջ տըր : Պիր ատէմին Ալ-
լահա մուհապպէթի օլտըղը հալտէ , սէվտիյի Զա-

Թա եհտի կիւնտէ պիր կիւն՝ խոսուուսի սուրէթտէ
 Թախսիս էտէպիլտիյի իչիւն շատ օ՞լմայաճագ մը
 տըր: Ալլահա օլան մուհապպէթ վասըթասըլլէ,
 Ալլահա տողրու օլան պու պիւթիւն վազիֆէլէրի-
 միզի իճրա էտէճէյիմիզ կիպի, ինսանլարա օլան
 մուհապպէթ վասըթասըլլէ տախի ինսանլարա օ-
 լան պօրճլարըմըզը լյֆա էտէճէյիզ: Մուհապպէ-
 թի օլան պիր ատէմէ՝ փէտէրինէ վէ վալիտէսինէ
 հիւրմէթ էթմէյի իխթար էթմէք ասլա հաճէթ
 տէյիլ տիր, զիրա պուենտան պաշգա պիր շէյ է-
 տէմէզ: Էօյլէ պիր ատէմէ «Գաթլ էթմէյէսին»
 տէմէք 'աբլա գարըզ պիր շէյ օլաճաղը կիպի,
 «Սըրգաթ էթմէյէսին» տէմէք տախի անա հա-
 գարէթ օլաճագ տըր: զիրա սէվտիյի քիմսէլէրին
 մալիինի նաճըլ սըրգաթ էտէպիլիր: Պէօյլէ պիր
 քիմսէյէ «Գօնչընըն 'ալէյհիւնտէ եալան շէհատէթ
 էթմէյէսին», տէյիւ րէճա էթմէնին լիւզումը
 տախի եօգ տըր, զիրա գօնչըսընը սէվտիյի թագ-
 տիրտէ պու կիպի պիր շէյ էտէմէզ: «Գօնչընըն
 հիչ պիր շէյինէ թամա՝ էթմէյէսին», տէմէյի
 խաթրընտան պիլէ կէչիրէմէզսին, զիրա գօնչը-
 սընը սէվէն պիր ատէմ՝ քէնտիսինին պիր շէյէ
 մալիք օլմասընտան վիյատէ գօնչըսընըն անա մա-
 լիք օլմասընա արզու էտէր: Իշթէ պու եօլտա
 «Մուհապպէթ շէրի'աթըն թէմամլիյէթի» օլուպ
 ճիւմլէ գանուընլարը իճրա էթմէք իչիւն պիր գա-
 նուն, ճիւմլէ էսքի էմրլէրի հըֆիզ էթմէք իչիւն
 եհնի պիր էմր, վէ խրիսթիյանա եագըջըր սու-
 րէթտէ եաշամագ իչիւն Դրիստոսըն քէշֆ էթ-
 տիյի պիր սըրր տըր:

Պօղոս րէսուլ պուենու էօյրէնմիշ օլարագ, պու
 կիւզէլ մէտհիյէտէ Սայր Ը մութլագ հագգընտա
 շիմտիյէ գատար պագի օլան էն 'աճա՝ իպ վէ հագի-
 գի էֆքեարը պէյան էթ միշ տիր: Մէգքիւր գըսա
 պապը իւչէ թագսիմ էթտիյիմիզտէ, անըն իպ-
 թիտասընտա Մուհապպէթին սա՝ իր ֆազիլլէթ լէրլէ
 մուգայէսէ էտիլտիյինի, օրթասընտա մուհապ-
 պէթին հալլ օլուենտընընը վէ խիթամընտա մու-
 հապպէթին էն ա՝ լա մէվէիպէ օլմասընըն միւտա-
 ֆա՝ասընը կէօրիւյօրըզ:

ՄՈՒՀԱՊՊԷԹԻՆ ՄՈՒԳԱՅԵՍԷՍԻ

Պօղոս րէսուլ մուհապպէթի ատէմէրին օլ կիւն-
 լէրտէ չօգ էհէմմիյէթ վէրտիքլէրի պաշգա շէյ-
 լէրլէ մուգայէսէ էտէրէք պու 13 իւնճիւ պապա
 պաշլայօր: Օլ շէյլէր հագգընտա ուզուըն ուզա-
 տըյա սէօյլէմէյէ չալըճմայաճաղըմ, զիրա օլ շէյ-
 լէրին էանալըզը զաթէն աշիքեար տըր:

Էվվէլա մուհապպէթի ֆէսահաթ վէ պէլաղաթլէ
 մուգայէսէ էտիյօր: Հագիգաթէն պէլաղաթ նէ՝
 կիւզէլ պիր մէվէիպէ տիր: Պէլաղաթ ատէմէրին
 րուհլարը վէ իրատէթլէրի իւզէրինէ թէ՝ սիր, վէ
 անլէրի 'ալի մագսէտլէր վէ մուգատտէս իշլէր
 իչիւն թէշվիգ էտէն պիր գուվվէթ տիր: Լա-
 քին Պօղոս րէսուլ «Էկէր ինսան վէ մէլա՝իքէ լի-
 սանլարըլլէ սէօյլէրսէմ, մուհապպէթիմ օլմա-
 տըքճա չընղըրտայան պագըր, եախստ չընլայան
 գիլ օլմուշ օլուըրմ», տէյիւ պույուըմը տըր, վէ
 նիչիւն պէօյլէ օլտըղընը ճիւմլէմիզ պիլիրիզ: Պիր
 քիմսէնին միւթէ՝ էսսիր օլմայարագ սէօյլէտիյի

սէօղլէրին պիհուտէ , վէ հասար մուհապպէթ օլ-
մայան պէլաղաթըն տախի գուրու օլտըղընը վէ
ատէմի գանտըրամատըղընը ճիւմլէմիզ հիսս է-
տէրիզ :

Սօնկրա մուհապպէթի ինճամ իլէ , վէ հարար իլէ ,
պա'տէհու իման իլէ , վէ սատագա իլէ մուգայէսէ
հտիյօր : Մուհապպէթ նիջիւն իմանտան պէօյիւք
տիր : Զիրա նէթիճէ վասըթատան պէօյիւք տիր :
Սատագատան տախի պէօյիւք օլմասընըն սէպէպի
պիւթիւնիւն փարչատան պէօյիւք օլմասը տըր :
Մուհապպէթ իմանտան պէօյիւք տիր , զիրա նէ-
թիճէ վասըթատան պէօյիւք տիր : Իմանըն Փա''ի-
տէսի նէ' տիր : Իմանըն Փա''իտէսի ինսանըն բու-
հընը Ալլահա բապթ էթմէք տիր : Ինսանը Ալ-
լահա բապթ էթմէքտէն մագսէտ նէ' տիր : Ին-
սանըն Ալլահա պէնիզէր օլմասը տըր : Լաքին Ալ-
լահ մուհապպէթ տիր : Էօյլէ իսէ իման մուհապ-
պէթէ վասըլ օլմագ իջիւն վասըթա տըր : Պէօյլէ
օլտըղը հալտէ մուհապպէթին իմանտան պէօյիւք
օլտըղը աչիքեար տըր : Մուհապպէթ սատագա-
տան տախի պէօյիւք տիր , զիրա պիւթիւն' փար-
չատան պէօյիւք տիր : Սատագա պիր ճիւզ''ի մու-
հապպէթ նիչանէսի օլուպ , մուհապպէթ կէօս-
թէրմէնին սոյըսըզ եօլլարընտան պիրիսի իսէ
տէ , մուհապպէթտէն իլէրի կէլմէյէն պիր չօգ
սատագա վար տըր : Սօգագտաքի տիլէնճիյէ պիր
մանկըր վէրմէք փէք գօլայ պիր շէյ տիր , հաթ-
թա չօգ տէֆ'ա պէօյլէ էթմէք էթմէմէքտէն գօ-
լայ տըր : Պունուն իլէ պէրապէր չօգ տէֆ'ա մու-
հապպէթ սատագայը վէրմէմէքլիքտէ տիր : Տիլէն-

ճիյէ պիր մանկըր վէրմէքլէ , անըն փէրիչան հա-
լինի կէօրիւպ տէ հիսս էթտիյիմիզ աճը վէ աղ-
րըտան գուրթուլուրըզ . պէօյլէ պիր գուրթու-
լուչ իսէ պիզիմ իջիւն չօգ ուճուզ օլտըղը կիպի
չօգ տէֆ'ա տա տիլէնճի իջիւն փէք թուզը տըր :
Զիւնքի էկէր տիլէնճիյէ հագիգի պիր մուհապպէ-
թիմիզ օլսա իտի , անա եա տահա զիյատէ եար-
տըմէտէր , եախօտ հիչ պիր եարտըմ էթմէզ իտիք :

Թէքրար Պօղոս բէսուլ մուհապպէթի գուրպան
վէ շէհիտ օլմագլըզլէ մուգայէսէ հտիյօր : Սիզ-
տէն պա'զըլարընըն իլէրիտէ Ինճիլ միւպէշչիրի
օլաճաղընը մէ'մուլ էթմէք պանա խօշ իսէ տէ ,
բէճա էտէրիմքի , ճէսէտինիզի եանմաղա թէսլիմ
էթսէնիզ պիլէ , մուհապպէթինիզ օլմատըգճա սի-
զէ հիչ պիր Փա''իտէ էթմէյէճէյինի զիքը էտէ-
սինիզ , էվսաֆը զաթիյէնիգտէ Ալլահ մուհապպէ-
թինին նիչան վէ սուրէթինտէն 'ազիմ հիչ պիր
շէյ թա''իֆէլէրէ կէօթիւրէմէզսինիզ : Մուհապ-
պէթ պիր լիսան տըր քի տիւնեանըն հէր թարա-
ֆընտա անկլաչըլըր : Զինիլէրին վէ եա շինտիւ-
լէրին լիսանընը սէօյլէմէք սէնէլէրէ միւհթաճ
տըր : Լաքին մուհապպէթին լիսանընը մէգքիւր
մէմէքէթլէրէ եէթիւշտիյինիզ կիւնտէն հէր քէս
անկլար , վէ պու լիսան խապէրինիզ օլմայարագ
պէօյիւք պէլաղաթլէ սէօյլէյէճէք տիր : Միսիօ-
նէրին ասըլ գուվլէթի սէօղլէրինտէ տէյիլ , իլլա
անըն թաՎր ու հարէքէթինտէ տիր : Միսիօնէրին
էվսաֆը զաթիյէսի անըն վա'զը տըր : Աֆրիգա-
նըն օրթատընտա պէօյիւք կէօլլէր արասընտա
պէն սիյահ էրքէքլէրէ վէ գարըլարա բասթ կէլ-

տիմ քի , ագտէմճէ կէօրտիւքլէրի պիրիճիք Էվ-
 րօփալըյը եա'նի Տէյվիտ Լիվինկսթընը խաթրլա-
 րընտա թութույօրլար իտի , վէ օլ գարանլըգ
 տիյարտա անըն խայլը սէնէլէր ագտէմ կիթտիյի
 սէմթլէրին հէր նէրէսինէ կիթսէն , օրատան կէ-
 չէն պու քէրիմ Տօգթօր հագգընտա սէօյլէտիք-
 լէրինտէ եիւզլէրինտէ հալա սէվինճ կէօրիւլիւր :
 Պու ատէմլէր Լիվինկսթընըն լիսանընը անկլա-
 մազլար իտի իսէ տէ , անըն գալլինտէ հիւքմ
 սիւրէն մուհապպէթի հիսս էտէրլէր իտի : Պիր
 վա'իզ չալըչմազա կէտէճէյի վէ 'եօմրիւնիւ կէչի-
 րէճէյի եէրէ պու սաֆի ամնա հէր շէյտէն զլյա-
 տէ կէօնիւլ ճէլլ էտէն խաստիյէթի պէրապէր
 կէօթիւրմէլի , վէ իճրա էթտիյի իշ մութլագա
 միւյէսսէր օլաճագ տըր : Պունտան տահա պէօ-
 յիւք պիր շէյ կէօթիւրէմէզ , վէ պունտան էքսիք
 պիր շէյ կէօթիւրմէնին Ֆա''իտէսի եօգ տըր : Է-
 կէր պունտան էքսիք պիր շէյ կէօթիւրէճէք իսէ ,
 կիթմէսինէ տէյմէզ , Հէր 'իմի թէքմիլ էթսէ , վէ
 հէր շէյի գուրպան էթմէյէ հազըր պուլունսա ,
 վէ ճէսէտինի եանմաղա պիլէ թէսլիմ էթսէ , մու-
 հապպէթի օլմատըգճա նէ քէնտիսինէ նէ տէ Բը-
 րիստոսըն իշինէ պիր Ֆա''իտէ էթմէզ :

Մ Ո Ւ Յ Ա Պ Պ Է Թ Ի Ն Շ Ա Լ Լ Ը

Պօղոս րէսուլ մուհապպէթի պու զիքր օլունան
 շէյլէրլէ մուգայէսէ էթտիքտէն սօնկրա , իւչ փէք
 գըսա այէթլէրտէ մուհապպէթին նէ իտիյինի 'ա-
 ճա'իպ սուրէթտէ հալլ էտիյօր : Բէճա էտէրիմ

պունա տիգգաթ էտինիզ : Մուհապպէթ պիր գաչ
 շէյտէն 'իպարէթ տիր : Նուր կիպի տիր : Էր-
 պապը 'իլմտէն պիրիտինին նուր փէրթէվինի ա-
 լըպ , անը պիլուր մէնչուրտան կէչիտիյինի կէօր-
 միւլ օլմալըսընրգ : պիլիբսինիզ քի փէրթէվ մէն-
 շուրըն օլ պիր թարաֆընա կէչտիյինտէ նուրը
 թէրքիպ էտէն րէնքլէրէ , եա'նի գըրմընը , մա-
 վի , սարը , մօր , թուրուճի , վէ գալսը գու-
 զահտա պուլունան պիւթիւն րէնքլէրէ հալլ օլու-
 նուր : Պէօյլէ տալի Պօղոս րէսուլ մուհապպէթի
 քէնտի միւլճէմ զիհնինին մէնչուրընտան կէչիրէ-
 րէք հալլ էթտիյինտէ օլ պիր թարաֆտա մու-
 հապպէթի թէրքիպ էտէն գըսմլար կէօրիւլիւր :
 Պու պիր գաչ սէօզլէրտէ մուհապպէթին նէլէր-
 տէն միւրէքքէպ օլտըղընա տիգգաթ էտէրմիսի-
 նիզ : Պունլարըն 'ալ էլ 'ումում պիլինմիշ իսմլէր
 օլտըղընա , վէ հէր կիւնքի իշիթտիյիմիզ Ֆազի-
 լէթլէր իտիյինէ , վէ անլէրի հէր քէսին հէր եէր-
 տէ իճրա էտէպիլէճէյինէ , վէ պու սուրէթլէ պիր
 թագըմ քիւչիւք շէյլէրտէն վէ 'ատի Ֆազիլէթ-
 լէրտէն , էն 'ալի , եա'նի Սայրը մութլագ տէ-
 տիյիմիզ շէյլին թէչէքքիւլ էթտիյինէ տիգգաթ
 էտինիզ :

Պօղոս րէսուլըն իֆատէսինէ նազարէն մուհապ-
 պէթ տօգուզ էճգատան 'իպարէթ տիր :
 Սասր . . . « Մուհապպէթ թէ'էննի էտէր » :
 Լութֆ . . . « Լութֆլէ մու'ամէլէ էտէր » :
 Ալիճէնապլըգ . . . « Մուհապպէթ հատէտ էթմէզ » :
 Ալշագ կէօնիւլիւլիւք . . . « Մուհապպէթ էօ-
 յիւնմէզ . թէքէպպիւր էթմէզ » :

Նէգաքէթ... «Պէտ մու'ամէլէ էթ մէզ»:
 Քէնտինի տիւշիւնմէմէք... «Քէնտի Փա'խտէ-
 սինի արամազ»:

Խօշ մէշրէպ... «Հիտտէթլէնմէզ»:
 Սաֆտէրուենլըգ... «Սու'ի զանն էթ մէզ»:

Խուլուս... «Հադսըզըգտան հազլ էթ մէ յիպ'
 հագիգաթլէ մահզուզ օլուր»:

Սապր, լութֆ, 'ալիճէնապլըգ, ալչոգ կէօնիւլ-
 լիւլիւք, նէգաքէթ, քէնտինի տիւշիւնմէմէք,
 խօշ մէշրէպ, սաֆտէրուենլըգ, խուլուս — իշթէ
 պուենլար' էն ա'լա մէզ՛իպէյի, վէ քեամիլ ատէ-
 մին էփասֆընը թէշքիլ էտէրլէր. Տիգգաթ օլուն-
 մալը տըր քի պու Փազիլէթլէրին ճիւմէսի ա-
 տէմէր իլէ օլան 'ալագալարըմըգա 'ա'խ օլմաղ-
 լէ, իճրասը պու 'էօմրտէ ֆարզ օլան վէ հէման
 պու կիւնքի վէ եարընքի վազիֆէլէրիմիզի պիզէ
 պէյան էտէն խուսուսլար օլուպ, պիզէ նամա'
 լիւմ օլան էպէտիլիյէ տա'իր շէյլէր տէյիլ տիր:
 Ալլահա օլան մուհապպէթ հագգընտա չօգ իշի-
 տիր իսէք տէ, Քրիստոս' ինսանլարա մուհապպէ-
 թիմիզ օլմասը խուսուսընտա չօգ սէօյլիմիշ տիր:
 Պիզ ախրէթտէ սէլամէթիմիզ օլմասընա չալըշըր
 իսէք տէ, Քրիստոս եէր իւզէրինտէ սէլամէթ օլ-
 մասը իշիւն չալըշտը: Տիյանէթ դարիպ վէ եա
 դա'խ պիր շէյ օլմայըպ, պու 'էօմրէ պիր իւ-
 համ, վէ Փանի տիւնեայա էպէտիլիք ֆիքրինի
 կիրտիրէն պիր գուվլէթ տիր: էն ա'լա շէյ տէ-
 տիյիմիզ տալա պիր շէյ օլմայըպ, գըսա սէօլէյէ-
 րէք' հէր կիւնքի սէօլէրի վէ 'ամէլլէրի տահա
 գիյատէ քէմալէ էրտիրմէք տիր:

Մուհապպէթի թէշքիլ էտէն պալատէ մէքըլըր
 Փազիլէթլէր իւզէրինէ մուխթասարճա պէյան ը
 էֆքեար էտէրէք իքթիֆա էտէրիզ: Մուհապ-
 պէթ Սապր տըր: Մուհապպէթին մունթազըր ճի-
 հէթի պու տըր: Եա'նի 'ամէլտէն խալի, վէ իշէ
 պաշլամագ իշիւն պէքլէյէն մուհապպէթ տիր քի,
 'աճէլէ էթ մէ յիպ, ասուտէ տուրուր վէ լազըմ օլ-
 տըզընտա իշ կէօրմէյէ չազըր պուլունուր, վէ պու
 ճիւմէլ իլէ հալիմ վէ բահաթ պիր բուհըն զիյնէ-
 թիւնին էսէրլէրինի քէնտինտէ կէօսթէրիր: Մու-
 հապպէթ թէ'էննի էտիպ, հէր շէյէ թէհամիւլ
 էտէր, հէր շէյէ ինանըր, վէ հէր շէյի իւմիտ է-
 տէր, զիրա մուհապպէթ ա'նկալ վէ օլ սէպէպտէն
 պէքլէր:

Լա'նիֆ, Եա'նի 'ամիլ օլան մուհապպէթ: Քրիս-
 տոսըն 'էօմրիւնիւն պէօյիւք գըսմը լութֆ ու
 մէրհամէթ էթ մէքլէ, Եա'նի Եալմուշ խայր իշէ-
 մէքլէ կէշիրիլտիյինէ տիգգաթ էթտիյինիզ վաճը
 մը: Էֆէնտիմիզին 'էօմրիւնէ պու նօգթա ի նա-
 զարլէ պագ, վէ կէօրէճէքսին քի վագթընըն պէօ-
 յիւք գըսմընը անճագ տտէմէրի մէսուտ գըլմագ
 վէ անլէրէ էյիլիք էթ մէք իշիւն կէշիրտի: Տիւն-
 եատա սա'ատէթտէն պէօյիւք անճագ պիր շէյ
 վար տըր, օ տախի գուտտիյէթ տիր: հալպու քի
 ատէմի մուգատտէս գըլմագ պիզիմ էլիմիզտէն
 կէլմիզ, Լաքին էլիմիզտէն կէլէն շէյ էթրաֆը-
 մըգտա օլանլարըն սա'ատէթ ի չալինէ չալըշմագ
 տըր, պու տախի պիզիմ սա'իրլէրէ լա'թֆ վէ
 մէրհամէթ կէօսթէրմէմիզլէ օլա պիլիր:

Պիրիսի տէմիշ տիր քի, «Ատէմին քէնտի Սէ-

մազի Փէտէրի իշխան Էտէպիլէճէյի էն պէոյիւք շէյ, Փէտէրինին օլ պիր էվլատլարընա լուծֆ կէօսթէրմէսի տիր»։ Ճիւղէմիզին տահա զիյատէ լուծֆ ու մէրհամէթ կէօսթէրմէտիյինէ թէ'աճճիւպ Էտէրիմ։ Տիւնեա լուծֆ ու շէֆգաթա նէ' գատար միւհթաճ տըր, հէմ լուծֆ ու շէֆգաթա էթմէք նէ գօլայ տըր, վէ մէյվէսի նէ' չափուք մէյտանէ կէլիր, վէ լուծֆ ու շէֆգաթա 'ամէլէրի նա'սըլ խաթրտա գալըր, լուծֆ ու շէֆգաթա կէօսթէրէն քիմսէ տախի էթտիյինին էճրինի նէ' զանի սուրէթտէ ալըր։ Զիրա տիւնեատա Մուհապպէթ գատար միւ'թէպէր պիր պօրճլու եօք տըր։ «Մուհապպէթ սալա զէվալ պուլմազ»։ Մուհապպէթ մուվաֆֆադիյէթ տիր, Մուհապպէթ սա'ատէթ տիր։ Մուհապպէթ 'էօմր տիր։ Նիհայէթ «Մուհապպէթ 'էօմրիւն գուվվէթի» տիր։

Մուհապպէթ օլան եէրտէ Ալլահ պուլունուր, վէ Մուհապպէթտէ սաքին օլան ատէմ Ալլահտա սաքին օլուր։ Ալլահ մուհապպէթ տիր։ Էօյէ իսէ մահապպէթ երէնէլ Պիլա Փարգ, պիլա թէրէտաիւտ վէ պիլա թէ'իսիր մուհապպէթ էտինիզ։ Ֆադիրլէրէ պօլ պօլ մուհապպէթ կէօսթէրինիզ, քի պու փէք գօլայ տըր։ վէ խուսուսա զէնկիլէրէ, զիրա անլէր մուհապպէթէ չօք տէֆ'ա պաշգալարտան զիյատէ միւհթաճ տըրլար։ վէ հէփսինտէն զիյատէ ագրանընըգա մուհապպէթ կէօսթէրինիզ, քի պու փէք կիւճ օլուպ, պէլքի տէ էն զիյատէ իհմալ էթտիյիմիզ շէյ պու տըր։ Պիր ատէմէ խօշ կէօրիւնմէք պաշգա, վէ օլ ատէմի հագիգաթէն իօշուր էթմէք պաշգա տըր։ պուլըրըն արասըն-

տա չօք Փարգ վար տըր։ Ատէմէրի խօշնուտ էթմէք իշխան հիչ պիր Փուրսաթ զայ' էթմէյինիզ, զիրա պու հագիգի մուհապպէթին թօպի'ի էսէրի տիր։ «Պէն պու տիւնեատան պիր տէֆ'ա կէչէճէյիմ, անըն իշխան էկէր պիրիսինէ էյիլք էթմէք էլիմտէն կէլիրսէ, շիմտի էթմէլիյիմ, սօնկրայա պրագմամալը վէ եա իհմալ էթմէմէլի իմ. զիրա պու եօլտան թէքրար կէչմէյէճէյիմ»։

38738-67

Ալիճէնապլէթ. «Մուհապպէթ հասէտ էթմէզ»։ էյի պիր իշ իճրասընա չալըշտըզընտա, կէօրէճէքսին քի պաշգալար տախի օլ իշ իճրա էտիյօրլար վէ ինթիմալ տըր քի սէնտէն տահա էյի եափայօրլար։ Եիւրէյիմիզտէ մուհապպէթ օլտըզընտա 'ալիճէնապլէթ կէօսթէրիւպ պիլիմ իլէ ռեգապէթտէ պուլունանլարա հասէտ էթմէյէճէյիզ։ Հասէտ պիլիմ իլէ պիր իշտէ պուլունան ատէմլէրէ տօզրու նէֆսանիյէթ տույզուսու, պիր նէվ' աճկէօզիլուլիւք վէ զէմմ' բուհու տըր։ Կէօրիւլէն իշ Քրիստոսըն իշի պիլէ օլսա, խրիսթիյանը հասէտին մուզիրր թէ' սիրինտէն ազատ էտէմէզ։ Էկէր պլ'զ 'ալիճէնապլէթ Փազիլէթիլէ միւսէլլահ պուլունմազ իսէք, խրիսթիյանըն բուհընը լէքէտար էտէն նալայըք խույլարըն էն ալչաղը օլան հասէտ պիլէ հէր իշտէ պիլի ալթ էտէպիլիր։ Խըրիսթիյան անճագ պիր շէյէ, եա'նի «Հասէտ էթմէզ» պէօյիւք, ճէօմէրտ, վէ 'ալիճէնապ պիր բուհա թամա' էթմէյէ մէ' գուն տըր։

Պուստան մա'տա, պուլէ շէյի թէքմիլէն էօյրէնտիքտէն սօնկրա պուլունան զիյատէ պիր շէյ տահա էօյրէնմէլիինիզ, պուլար Սլաթ կէօմէլ-



ւեւտ տիր . հէր էյիւլյի էթտիքտէն սօնկրա ազ-
գընըզը միւհրլէյին վէ էթտիյինիդի ունուտըն :
Պիր էյիւլիք էթտիքտէն վէ ատէմլէրէ մուհապպէթ
կէօսթէրիւպ էյի պիր 'ամէլտէ պուլունտըգտան
սօնկրա , կիզլէնինիզ վէ էթտիյինիզ իչ իւզէրինէ
պիր շէյ տէմէյինիզ : Մուհապպէթ քէնտի քէն-
տիսինտէն պիլէ կիզլէնտիյի կիպի , իֆթիլտար էթ-
մէքտէն տախի վազ կէչէր : « Մուհապպէթ էօ-
յիւնմէզ , թէքէպպիւր էթմէզ » :

Պէշինճի Փագիլէթին՝ իսայրը մութլագը թէշ-
քիլ էտէն Փագիլէթլէր արասընտա պուլունտըզը
պիրազ 'աճա'իպ տիր : Նէլա+էլ . Նէզաքէթ տէ-
տիյիմիզ՝ իւլֆէթ վէ իւնսիյէթտէ , վէ ըէսմէն
ճարի օլան 'ատէթլէրտէ մուհապպէթ կէօսթէրմէք
տիր : « Մուհապպէթ պէտ մու'ամէլէ էթմէզ » :
Թէրպիյէ՝ հիչ մէսապէսինտէ օլան շէյլէրտէ մու-
հապպէթ կէօսթէրմէքտէն 'իպարէթ տիր . նէզա-
քէթ իսէ քիւշիւք շէյլէրտէ մուհապպէթ կէօս-
թէրմէք տիր : վէ թէրպիյէնին պիրիճիք սըրը
մուհապպէթ տիր : Մուհապպէթ միւնասէպլէթսիզ
մու'ամէլէտէ պուլունամազ : Թէրպիյէ կէօրմէմիչ
պիր ատէմ էն էիւքսէք ատէմլէր արասընտա պու-
լունտա վէ էիւրէյինտէ մուհապպէթի օլտա , միւ-
նասէպլէթսիզ մու'ամէլէտէ պուլունամազ , հէմ տէ
պուլունամազ : Փարլիլ՝ Բօպէրթ Պըրնս հազգըն-
տա սէօյլէյէրէք տէմիչ տիր քի , էվրօփատա պու-
շիֆթճի շա'իրտէն զիյատէ նէզաքէթլի պիր է-
ֆէնտի էօգ տըր : Բօպէրթ Պըրնսըն պէօյլէ նէ-
զաքէթլի օլմասընըն սէպպի , հէր շէյէ , եա'նի
սըչանլարա , վէ պայաղը շիչէքլէրէ , վէ Ալլահըն

եարաթտըզը պէօյիւք վէ քիւշիւք հէփ շէյլէրէ
մուհապպէթի օլմասը իտի : Իշթէ պէօյլէճէ քէն-
տինտէ օլան պու մուհապպէթ վասըթտաըլլէ հէր
տէրէճէտէն օլան ատէմլէր իլէ իւլֆէթ էտէպի-
լիւր վէ Իսգօչէատա վագը՝ քիւշիւք գուլպէ-
սինտէն չըզըպ հիւքիւմէթ տա'իրէլէրինէ վէ սէ-
րայլարա կիրէ պիլիւր իտի : Թէրպիյէնին պիւթիւն
սըրըզ պունտա , եա'նի ատէմին մուհապպէթի
օլմասընտա տըր : Մուհապպէթ պէտ մու'ամէլէ
էթմէզ :

Քէնտի Քիւշիւքի . « Մուհապպէթ քէնտի
Փա'իտէսինի արամազ » : Տիգգաթ օլունմաը տըր
քի մուհապպէթ քէնտիսինինքինի պիլէ արամազ :
Ինկիլթէրատա Ինկիլզլէր քէնտի հազգլարընը
զայէթլէ վիգայէ էտէրլէր , վէ պու սօյրու տըր :
Լաքին վագթ կէլիւր քի ատէմ քէնտի էն պէօ-
յիւք հազգընը պիլէ գուրպան էթմէյէ բազի օլ-
մաը տըր : Պու ճիւմիլ իլէ Պօզոս ըէսուլ պու-
րատա հազգըմըգտան վագ կէչմէյի պիզէ թէն-
պիհ էթմէյօր : Մուհապպէթ պունտան տահա
զիյատէսինի թալէպ էտէրէք քէնտի հազգլարը-
մըզը արամամայր վէ անլէրի պիլմէզլիքտէն կէլ-
մէյի վէ շախտըմըզը հիչ հիսապա տլմամայր պի-
զէ էմր էտիյօր : Հազգըմըգտան վագ կէչմէք օլ
գատար կիւճ տէյիլ տիր : Հազգ տէտիյիմիզ չօգ
տէֆ'ա խարիճի շէյլէրտէն 'իպարէթ տիր : Լա-
քին կիւճ շէյ քէնտի նէֆսիմիզի թէրք էթմէք
տիր , վէ տահա կիւճ օլան շէյ իսէ , քէնտիմիզ
իշիւն շէյլէր արամագտա հիչ պուլունամամազ
տըր : Պիր շէյի արայըպ , սաթուն ալըպ , գազա-

նըստ, ելէ կէջիրտիքտէն սօնկրա անըն գայմաղը-
 նը ալմըլ օլույօրըզ, վէ պու հալտէ անտէն վազ
 կէչմէք օլ գատար պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ տիր :
 Լաքին կիւճիւք օլ շէյի արամայարագ, շախտի
 մէնֆա'աթը կէօզէթմէյիպ պաշգալարըն խայրը-
 նը արամագտա տըր : Փէյլամպէր «Սէն քէնտին
 իչիւն պէօյիւք շէյլէ'ր մի արարըն . արամա », ,
 տէտի : Նի'չիւն , չիւնքի շէյլէրքէ պէօյիւքիւք եօգ
 տըր : Շէյլէր պէօյիւք օլամագ, Պիրիճիք պէօյիւք-
 լիւք մէնաֆի'ի զաթիյէմիզի արամայարագ մու-
 հապպէթ կէօթէրմէք տիր : Ինքեսար ք նէֆա
 պիլէ քէնտիլիյինտէն պիր շէյ օլմայըպ, սօյքի
 եանիլըզ պիր շէյ տիր : Ջիւնքի ինքեսար ք նէֆա
 եօլընտա էթտիյիմիզ խարաֆ' եալընըզ պէօյիւք
 պիր մագսէտ եախօտ 'աղիմ' պիր մուհապպէթ
 ուղարընա էտիլտիյինտէ ճա'իզ օլա պիլիր :

Քէնտի մէնֆա'աթըմըզը հիչ արամամագ' պու
 մէնֆա'աթը ելէ կէջիրտիքտէն սօնկրա անտէն
 վազ կէչմէքտէն տահա կիւճ տիր, տէտիմ, Լա-
 քին պու սէօզիւմիւ կէրի ալմալը իմ, զիրա պու
 սէօզ հէր տաէմ հագգընտա տէյիլ, անճագ պիր
 տէրէճէյէ գատար քէնտի մէնֆա'աթընը արայան
 առէմ հագգընտա սօզրու օլա պիլիր, լաքին
 մուհապպէթի օլան առէմէ հիչ պիր շէյ կիւճ
 տէյիլ տիր : Քրիստոսըն պօյուճտըրըզ սալթ Ա-
 նըն եաշատըզը կիպի եաշամագ տըր : Քրիստոս
 կիպի եաշամագ, պաշգա տիւրլիւ եաշամագտան
 գօլայ վէ սա'ատէթլի պիր եաշայըլ իտիյինէ ի-
 նանըրմ : Էֆէնտիմիզին թա'լմաթընտա փէք ա-
 չիքեսար կէօրիւնէն պիր տէրա օլուպ' օ տա պու

տըր քի, սա'ատէթ պիր շէյի էլտէ էթմէքտէ,
 վէ պիր շէյէ մալիք օլմագտա տէյիլ, անճագ պիր
 շէյի սա'իլլէրէ վէրմէքտէ տիր, էվէթ թէքրար
 տէրիմ քի սա'աթէթ էլտէ էթմէք վէ մալիք օլմագ-
 լէ տէյիլ, անճագ վէրմէք հասըլ օլուր : Տիւնեա-
 նըն եարըսը սա'ատէթի եան'լըլ թարիգտէ ա-
 րամագտա տըր : Պէօյլէ քիմէլլէր զանն էտէրլէր
 քի սա'ատէթ' նէնէլլէրէ մալիք օլմագտան, վէ
 պաշգալարըն քէնտիլլէրէ խըտմէթ էթմէսինտէն
 'իպարէթ տիր : Հալ պու քի սա'ատէթ սա'իլլէ-
 րէ վէրմէքտէն վէ անիլլէրէ խըտմէթ էթմէքտէն
 հասըլ օլուր : Էֆէնտիմիզին «Արանըզտա պէօյիւք
 օլմագ իսթէյէն' խըտմէթ քեսարընըզ օլուճ», տէ-
 յիւ պույուրաղընը պիլիրսինիզ : Սա'ատէթլի օլ-
 մագ իսթէյէն' պուճուճ իչիւն անճագ պիր եօլ
 պուլուճարընը, եա'նի վէրմէք ալմագտան տա-
 հա միւպարէք վէ տահա սա'ատէթլի օլտըրընը
 խաթրտա թուլմալը տըր :

Մուհապպէթի թէրքիպ էտէն տիկէր պիր Փա-
 զիլէթ փէք մէչուր օլուպ օ տախի խօշ մըքեպ օլ-
 մագ տըր : «Մուհապպէթ հիտտէթլէնմէզ» : Մու-
 հապպէթին պու խասիյէթի հէր շէյտէն զիյատէ
 կէօզէ չարփար : Պիզ խույսըզըզ եախօտ թէրս-
 լիլի էն զարարսըզ պիր զա'իֆիլիք եէրինէ գօմա-
 զա մէյյալ իզ : խույսըզըզ հագգընտա սէօյէ-
 տիլիմիզտէ անը անճագ թապլի'աթճա պիր գու-
 սուր, պապատան օլլա կէչէն պիր էքսիլիք, վէ
 եա տաէմին ճիպիլլէթինէ մախսուս պիր շէյ եէ-
 րինէ գօյուպ, պիր առէմին էվաֆ ու ախաղը
 հագգընտա պիր էֆքեսար պէյան էթմէք լազմ'

կէլսէ, անը չօգ հիսապա ալմայըզ: Լաքին մուհապպէթ հալլ օլունտըգտա խօշ մէշրէպ սահիպի օլմագլըգ մուհապպէթի թէքթիպ էտէն ֆագլիլէթլէրին թամմ օրթասընտա պուլունույօր: Պունուն աքսի օլան խույսըզըզըն ինսան թապի'աթընտա էն զիյատէ հէլաք էտիճի խուսուսլարտան պիրի օլտըզընը Գիթապը Մուգատտէս թէքթրար պէ թէքթրար պէյան էթմէքատ տիր:

Խույսըզըզ պաշգա պիր շէյ օլմայըզ ֆագիլէթէքսիքլիյի տիր. չօգ տէֆ'ա կիւզէլ ախլագ ու էվսաֆ սահիպի օլան պիր ատէմտէ պիր թէքթէքէ կիպի կէօրիւլիւր: Էկէր չափուճագ քըրըլմագլըգ, թիթիզլիք վէ խույսըզըզ կիպի հալլէր օլմասա իտի, սայքի չէր ճիհէթլէ քեամիլ պիր չօգ էրքէք վէ գատընլար պուլունապիլիր: Խույսըզըզըն պէօյլէ 'ալի էվսաֆ իլէ պիրլիքատ պուլունամսը էճլի 'իլմի ախլագ իչիւն էն 'աճա''իպ վէ էն աճընաճագ մէս''էլէլէրտէն պիրի տիր: Հագիգաթը հալ պու տըր քի իքի սընըֆ պէօյլէք կիւնահլար վար տըր. պիրիսի ճէսէրէ մախսուս կիւնահլար վէ տիկէրի Մէշրէպէ մախսուս օլան կիւնահլար տըր: Միւսրիֆ օլըն կիւնահլընը իլք սընըֆտան 'ատտ էտէճէք օլսագ պէօյլէք օլընքիլիլի իքիլիճի սընըֆտան 'ատտ էտէպիլիր իզ (*) Իմոտի ատէմլէր պու իքի սընըֆտան հա'նիլըսընըն տահա ֆէնա իտիլինէ ասլա շիւպհէ էթմէյիպ, պիլա ի'թիրազ միւսրիֆ օլըն էթտիլի տահա ֆէնա իտիլինի հիւքմ էտէրլէր: Լաքին պու հա'գգ մը տըր: Պիրինին ես

(*) Առկ. 15. 11—32:

օլ պիրինին կիւնահլընը թարթմագ իչիւն միգանըմըզ օլմայըզ, պու պապտա սէօյլէտիլիմիզ սէօզլէր գապա օլտուն նազիք օլտուն ճիւմլէսի ինսան սէօզլէրի օլտըզընտան, պէօյլէք գապահաթ տէտիլիմիզ օլա պիլիր քի քիւչիւք գապահաթ տէտիլիմիզ գատար խաֆիֆ տիր. վէ Մուհապպէթ օլան Ալլահըն 'ինտիտէ մուհապպէթէ գարշը իշլէնիլէն պիր կիւնահ էիւզ գաթ զիյատէ գապիհ պիր կիւնահ օլա պիլիր: Խույսըզըզ տիւնեանըն Խրիսթիյան օլմասընա չէր կէօնա ֆըսգ ու ֆիւճուրըն, տիւնեքվիլիլիյին, մալիէրէսթլիլիյին վէ պէքրիլիլիյին պիլէ մանի' օլտըզընտան զիյատէ մանի' օլտըր: Էօմրիւ աճը էտէն, ճէմ''իլէթլէրի տաղըտան վէ էն 'ազիլ 'ալագալարը պօզան, էվլէրի խարապ էտէն, էրքէքլէրին վէ գարըլարըն պիւթիւն պիւթիւն ֆէնալաշմասընա սէպէպ օլան, չօճուքըզ շիչէյինի սօլտըրան, վէլ հասըլ սէպէպսիլիք եէրէ էլլէմ ու քէտէր իլէրի կէթիլէն գուվվէթ խույսըզըզ օլուպ, պու աճընաճագ հալլէրին իլէրի կէլմէսինէ պաշգա հիչ պիր շէյին օլ գատար թէ''սիրի եօգ տըր: Մէգքիւր թէմսիլտէ պիքր օլունան պէօյլէք օլըն թավր ու հարէքթիլինէ տիգգաթ էտին. ախլագ սահիպի, չալըզան, սապրը, վագիֆէսիլի թանըյան, վէ տահա պաշգա ֆագիլէթլէր սահիպի իտի. ամմա պիր տէ պու ատէմէ պիր չօճուգ կիպի փէտէրիլին գափուսընտա քիւսիւպ տուրմուշ օլտըզը հալտէ պագըն. «0 տախի կիւճէնիպ իչէրի կիրմէք իսթէմէզ իտի» տէյիւ օգույօրըզ: Պէօյլէք օլըն պու հարէքթիլի փէտէրի իւզէրինէ

ուչազար իւզէրինէ, վէ միւսաֆիրլէրին շազը-
 զը իւզէրինէ նէ թէ" սիր էթտիյինէ պագընըզ:
 Միւսրիֆօ օղուլ իւզէրինէ էթտիյի թէ" սիրէ տախի
 պագընըզ, վէ 'աճէպա նէ՞ զատար միւսրիֆօ օ-
 զուլար՝ Խրիսթիյան իզտէյէնլէրին նախօջ թավր
 ու հարէքէթլէրի վասըթասըյէ Սլլահըն մէլէ-
 քիւթիւնէ կիրմէքտէն մէն՝ օլունուրլար: Խույ-
 սըզըգտա նէ պուլունաըզընը կէօրմէք իչիւն ա-
 նը հալլ էթմէք էյի տիր: Պու պէօյիւք օղըն
 կիւճէնմէքլէ կէօթէրտիյի խոյսըզըգ տէտիյի-
 միզ նէտէ՞ն իպարէթ տիր, Հասէտ, էօֆքէ, քիպր
 ինսաֆաըզըգ, զատար, քէնտիւնի փաք վէ սալիհ
 'ատա էթմէք, թիթիզիւք, սէրքէչիւք, քիւսմէք
 իշթէ պունարըն ճիւմլէսի օլ չիրքին թապի'աթը
 թէչըքիւ էտէրլէր, վէ հէր ատէմտէ ազ չօգ պու-
 լունուրլար: Մէչրէպէ մախսուս օլան պու նէվ'
 կիւնահլարտա եաչամագ հէմ սէնին իչիւն հէմ
 պաչգալար իչիւն ճէսէտէ մախսուս օլան կիւ-
 նահլարտան տահա ֆէնա տէյի'լ մի: էֆէն սիմիզ՝
 «Սիզէ տէրիմքի կէօմրիւքճիւլէր իլէ ֆահիչէլէր
 Սլլահըն մէլէքիւթիւնէ սիգտէն էվլէլ կիրէրլէր»
 տէմէքլէ պու սիւ'ալըն ճէվապընը ֆէնտիսի վէ՞ր-
 մէմիշ մի տիր: Հաղիգաթէն ճէննէթտէ պու կի-
 պի պիր մէչրէպ սահիպի օլանա եէր եօզ տըր:
 էկէր պէօյլէ պիր մէչրէպէ մալիք օլան պիր ա-
 տէմ ճէննէթէ կիթսէ, օրատա պուլունանլարը
 պիհուզուր էթմէքտէն պաչգա պիր շէյ եախամագ
 իմտի պէօյլէ պիր ատէմ էէնիտէն տօղմոյընճա
 մէլէքիւթ իւս սէմավաթա կիրէմէզ, եա'նի կիր-
 մէյէ ֆ-գիւտէչ տէյիլ տիր: Զիրա փէք աչիքեար

տըր քի պիր ատէմ մէլէքիւթ իւս սէմավաթա
 կիրմէք իչիւն էվլէլա աճը տէրուհինէ գապուլ
 էթմիշ օլմալը տըր:

Իշթէ խույսըզըզն նի'չիւն մուհիսի օլաըզընը
 կէօրիւրսիւնիւզ: Խույսըզըգ պիր շէյ տէյիլ, աճ-
 ճագ պիր բուհըն մէյտանէ չըգմատը տըր: Պու
 սէպէպտէն տիր քի, պու խուսուստա 'ատէթտէն
 տըչարը պիր թէքիլֆաիզիլքլէ սէօյլէմէյէ ճէսա-
 րէթիմ վար տըր: Պու մէչրէպ մուհապէթիւն
 մէհէնիկի օլուպ, պիր 'ալամէթ վէ աաէմին տէ-
 բուհինտէ պուլունան նախօջ պիր բուհըն իզհար
 օլունմատը տըր: Կիւն աչըրը եախօստ կիզլի սըթ-
 մա կիպի օլուպ, իչէրիտէ տէվամի պիր խաթթա-
 լըգ պուլունաըզընը կէօթէրիւր: սույըն եիւ-
 զիւնտէ վազթ վազթ չըգան գապարճըզար կի-
 պի տիր քի, տիպտէ չիւրիւքիւք պուլունաըզընը
 կէօթէրիւր: զըսա սէօյլէյէրէք պու հալ գալպին
 էն կիզլի 'ամէլլէրինին ատէմ գաֆիլ պուլունաը-
 զը հալտէ պիլա իրիթիյար տըչարը տէօքիւլմէսի
 վէ Խրիսթիյանա եագըչմայան եիւզլէրճէ չիրքին
 կիւնահլարըն աթէչլէնմէսի տիր: Զիրա պու հալ
 պաչգա պիր շէյ տէյիլ, աճճագ սապըն, լութ-
 ֆըն ճէօմէրաիյին, 'ալչագ կէօնիւլիւլի'իւն,
 նէզաքէթիւն վէ քէնտիւնի տիւչիւնմէմէնին պու-
 լունմամաընտան իլէրի կէլէն պիր հալ օլուպ,
 պունարըն ճիւմլէսիին 'ալամէթի պիր աճտէ
 էօֆքէ իլէ իզհար օլունուր:

Պու սէպէպտէն էօֆքէ հագընտա սէօյլէմէք
 քեաֆի օլմայըպ, ալ մէնպա'ընա կիթմէք վէ
 տախիլի թապի'աթը տէյիլթիրմէք կէրէք տիր,

վէ պէօյլէ օլտըզը հալտէ խույսըզըզ քէնտիլի-
 յինտէն մահվ օլաճագ տըր: Ատէմին բուհը՝ տէ-
 բունինտէ պուլունան հքըի շէյլէրի չըգարմալլէ
 տէյիլ, անճագ տէրունինէ պիր շէյ ետ'նի պէօ-
 յիւք պիր մուհապպէթ վէ եէնի պիր բուհ, ետ'-
 նի Գրիստոսըն Բուհը գօնուլմալլէ թաթլըլաչըր:
 Գրիստոս վէ Գրիստոսըն Բուհը պիզիմքինէ գա-
 րըչարագ հէր շէյի թաթլըլաչալըրըր, փաքէր
 վէ թէպտիլ էտէր: Անճագ պու թէպէտտիւլ տէ-
 բունիմիզտէ պուլունան հէր ույզունսըզ շէյի քէօ-
 քիւնտէն սէօքէր չըգարըր վէ պաթընի ատէմի
 թագէլէր, թէճտիտ էտէր, վէ անը կիւնահա
 տիւլմէզտէն էվվէլ պուլունտըզը փաք հալլէ կէ-
 թիրիր: Ատէմին քէնտի իրատէթի եիւրէյինի
 թէպտիլ էտէմէտիյի կիպի, վագթ տախի անը
 թէպտիլ էտէմէզ: Լաքին Գրիստոս անը թէպտիլ
 էտէ պիլիր, պու էճրտէն «Յիսուս Գրիստոստա
 պուլունան էֆքեար հէման սիզտէ պուլունսըն»
 տէնիլմիշ տիր: Պիզտէն պա՛ղըլարընըն չօգ 'էօմ-
 բիւ գալմամըլ տըր: Պու մէս՛՛ էլէնին հայաթ վէ
 մէմաթ մէս՛՛ էլէսի իտիյինի պիր տէֆ՛ա տահա
 խաթրա կէթիրին: Հէմ քէնտի ֆա՛խտէմ հէմ տէ
 սիզին ֆա՛խտէնիզ իշիւն զօր էթմէմէք էտէմէմ:
 «Պանա իման էտէն պու քիւշիւքլէրտէն պիրինի
 հէր քիմ սիւրչտիւրիւրսէ, պօյնընա պիր տէյիր-
 մէն թաչը ասըլըպ՛ տէնիզին տիպինէ զարգ է-
 տիլմէսի քէնտինէ խայրը տըր»: Տէմէք տիր քի
 էֆէնտիմիզին քէմալը թէ՛՛ էննի իլէ վէրտիյի
 հիւքմ մուճէպինճէ, եաշամամագ՝ եաշայըպ տա
 սէվմէմէքտէն տահա էյի տիր, էվվէթ, էաշայըլ:

«... սէվմէմէտէն էտէ, էաշամամագ՝ տահա էյի տիր:
 Սաֆուրուլլէզ վէ Սուլա՛ իւզէրինտէն սայքի
 պիր սէօզ իլէ կէշէ պիլերիզ, Սաֆաէրունսըզ հէր
 քէս հագգընտա սու՛՛ ի գանն էտէն քիմսէլէր իշիւն
 պիր ֆազիլէթ տիր, վէ շախսի թէ՛՛ սիրիմիզին
 պէօյիւք սըրըր սաֆաէրուն վէ բիյասըզ օլմամըզ-
 տա տըր: Էկէր պիր տագիգէ տիւշիւնէճէք օլ-
 սանըզ, սիզին իւզէրինիզէ թէ՛՛ սիրի օլան զաթ-
 արըն սիզէ ի՛ թիմատ էտէն զաթլար իտիյինի
 կէօրէճէքսինիզ: Սու՛՛ ի գանն վէ շիւպհէ էտէնլէր
 արասընտա ատէմլէր շէքիլիպ պիւզիւլիւրլէր,
 լաքին սաֆաէրուն վէ բիյասըզ քիմսէլէր արա-
 սընտա աչըլըպ ճէսարէթ վէ ֆա՛խտէլի արգա-
 տաչըզ պուլուրլար: Աճա՛խպ տիր քի պու մէր-
 համէթսիզ վէ ինսաֆսըզ տիւնեատա սու՛՛ ի գանն
 էթմէյէն թէ՛ք թիւք քիմսէլէր պուլունուր: Պու
 իսէ ատէմին պու տիւնեատան օլմաստըլընա պէօ-
 յիւք 'ալամէթ տիր: Մուհապպէթ «սու՛՛ ի գանն
 էթմէզ», վէ ատէմլէրին 'ամէլլէրինի շու վէ պու
 մէրամլարա համլ էթմէյիպ, հէր շէյին էյի թա-
 րաֆլարընը կէօրիւր վէ հէր իշէ էն էյի մա՛նայը
 վէրիր: Ֆիքրճէ նէ խօշ հալ տըր պու: Պիր կիւն
 պիլէ պու հալտէ պուլունմագ նէ պէօյիւք մա՛-
 նէվի թէշվիգ վէ պէրէքէթ տիր: Էկէր պաշգա-
 լար իւզէրինէ թէ՛՛ սիր, վէ պաշգալարըն հալինի
 իսլահ էթմէյէ չալըշոյր իսէք, պու խուսուստա
 միւյէստէր օլմամըզ՝ անլէրին քէնտիլէրէ ի՛ թի-
 մատ էթտիյիմիզէ քեամիլէն գանմալարընտան ա-
 սըլը տըր: Զիրա սա՛՛ իրլէրին պիր ույզունսըզ ա-
 տէմէ ի՛ թիպար վէ էմիլէթ էթմէսի, օլ ատէմին

զայ՝ էթմիշ իտիյի հայսիյէթ ի զամ իյէ վէ նամու-
սընըն եէրինէ կէլմէսինէ իւք աաւմ տըր: Էնի-
յէթ էթսիյիմիզ քիմսէ հագգընտա օլան պիզիմ
էֆքեարըմըզ, օլ ստէմէ քէնտիսինին նէ կիպի
պիր քիմսէ օլա պիլիր իտիյինէ պիր իւմիտ վէ
պիր էօրնէք օլուր:

«Մուհապպէթ հագգսըզըգտան հագզ էթմէ-
յիպ՝ հագիգաթլէ մահզուզ օլուր»: Իչթէ Խ-
լ-սնէ կվսաֆը: Զիրա ստէմլէրէ մուհապպէթի
օլան քիմսէ հագիգաթը ստէմլէրտէն ազ սէվմէ-
յէճէք տիր: Էօյլէ պիր ստէմ ինանմադ իչիւն
էօյրէնտիյի շէյլէրլէ տէյիլ իլլա «հագիգաթլէ
մահզուզ» օլաճագ տըր: Շու եա պու քիլիսէնին
թա՛լիմաթըլլէ տէյիլ, չու եա պու մէզնէպլէ
տէյիլ, անճագ հաֆէֆէլէ մահզուզ օլաճագ տըր:
Էօյլէ պիր ստէմ անճագ հագիգի օլանը գապուլ
էտիպ, հէր շէյին քիւնհիւնէ վագըֆ օլմաղա
չալըչալը կիպի, հաֆէֆէլէ հալիմ վէ դարազըզ-
ճասընա թէֆթիշ էտէր: Պուլտըզը հագիգաթըն
տախի հըֆըրնա հէր ֆէտաքեարըզը կէօզէ ալա-
րազ չալըչըր: Էօյլէ պիր քիմսէ նէֆսինի գապթ
էտիպ, պաշգալարըն խաթալարընա պագմազ,
զիրա «Մուհապպէթ ճիւմէ խաթալարը սէթը Է-
տէր»: Պիր ստէմին մէրամը տօյրու օլտըզընտա
նէսնէլէրի օլտըզը կիպի կէօրմէյէ չալըչըր վէ
նէսնէլէրէ շիւպհէլի, գօրգուլու վէ թագպիհ Է-
տիլէճէք պիր րէնք վէրմէքտէն իսէ անլէրի էյի
վէ խօշ կէօրմէքտէն հագզ էտէր:

Մուհապպէթի հալ պապընտա պու գատա-
րընը քիւսֆի սայարագ, պու շէյլէրի հէր կիւնքի

թափը ու հարէքէթիմիզտէ կվսաֆը զամ իյէմիզէ
ուլտուրմագ խուսուսընա կէլէլիմ: Պու աիւնեա-
տա իճրա էտէճէյիմիզ էն պէօյիւք իշ եիւրէյի-
միզտէ մուհապպէթ պէսէնմէսինի էօյրէնմէք տիր:
'Էօմը՝ մուհապպէթ էտինմէք ֆուրսաթլարըլլէ
տօլու տէյիլ՝ մի: Հէր քէսին էօնիւնէ հէր կիւն
պէօյլէ պին ֆուրսաթ չըգար: Տիւնեա օյուն
մէյաանը տէյիլ, անճագ մէքթէպտիր, վէ 'էօմը
էյլէնճէ վագթը տէյիլ, իլլա թա՛լիմու թէրպլյէ
վագթը տըր: վէ ճիւմէմիզ իչիւն պիրիճիք վէ
էպէտի տէրս՝ մուհապպէթիմիզի արթըրմագ տէր-
սի տիր: Պիր ստէմ էյի պիր ճիրիտ օյնայան նա՞-
սըլ օլա պիլիր: Պիր ստէմ էյի պիր րէսսամ եա
էյի օյմաճը եախօտ էյի պիր չալըճը նա՞սըլ
օլա պիլիր: Թա՛լիմ իլլէ: Պիր ստէմ պիր գաշլի-
սանլար նա՞սըլ էօյրէնէ պիլիր: Պաշգա պիր եօլ
լիլէ տէյիլ, անճագ թա՛լիմ իլլէ: Պիր ստէմի էյի
պիր ստէմ էտէն նէ՞ տիր: Թա՛լիմ վէ անճագ
թա՛լիմ տիր: տինաարըլըգտա իլլէրի կիթմէք ի-
չիւն օլան գանուլար պուստան ֆարգըլ տէ-
յիլ տիր: Ճէստէմէ վէ՛ ազլճա նէ եօլար վէ նէ
գանուլար իւզրէ գուվլէթ քէսպ էտէր իսէք,
րուհճա տախի՝ այնի թարգտա գուվլէթ քէսպ
էտէրիզ, էկէր պիր ստէմ գօլընը գուլանմազ
իսէ,՝ ազալլէրի գալընլաշպ գուվլէթ քէսպ
էթմէպլէր: վէ՛ այնի սուրէթտէ էկէր պիր քիմ-
սէ րուհընըն գուվլէթլէրինի խթի՛մալ էթմէզ
իսէ,՝ րուհանի՝ ազալլէյի քէսպ էտէմէզ, եա՛նի
թէմէլլէշիլ էվսաֆա, չիւրիւմէզ վէ կէվէ-
մէզ ախլագա վէ հիւսն մէնպա՛ը օլան րուհա-

նիճէ թէրագգիյէ մալիք օլամազ: Մուհապպէթ կէչիճի պիր թէ՛ սիր վէ եա գալպին տէվամաըզ պիր հէյէճանը տէյիլ տիր: Մուհապպէթ պիւթիւն խրիսթիյան էվամֆընըն զանի, գուվվէթլի, ատէմէ եագըջըր, վէ թէ՛ սիրլի պիր սուրէթտէ պէյանը վէ Գրիստոսա պէնկզէր օլան թապի՛աթըն էն Կալի տէրէճէտէ իզհարը աըր: Պու Կալի էվամֆը թէչըիլ վէ թէրքիպ էտէն Փագիլէթլէր իսէ, անճագ թա՛լիմ իլէ եա՛նի տէվամ իւզրէ իճրա էթմէքլէ իլէրի կէլէ պիլիր:

Էֆէնտիմիզ տիւլիէր տիւքքեանընտա նէ եափայօր իտի: Թա՛լիմ ալըյօր իտի: Վագա՛ա Բէնտիսի քեամիլ իտի իսէ տէ, իթա՛աթ էջընաթ տէյիւ օգույօրըզ: Յիսուս հիքմէթ վէ գամէթտէ վէ Ալլահըն վէ ինսանըն հիւսն ի նագարընտա իէրէճէտէ իտի: Էօյլէ իսէ պու Էճօմրտէ սէնին նասիպին սանա կիւճ կէլմէսին: Պու Էճօմրիւն պիթմէզ վէ տիւքէնմէզ էնտիչէլրինտէն, պիզի իհաթէ էտէն ումուրըն էհէմիլէթսիզլիյինտէն, գըզաճագ հալլէրինտէն, վէ պիրլիքտէ եաշայըպ իլլէյէճէյին քիւչիւք վէ ալչագ րուհլը քիմնէլէրտէն տօլայը թէչէքքի էթմէ: Հէփսինտէն գիյատէ էթրամֆընտա օլան թէճրիպէլէրին կիթտիքճէ տահա զիյատէ գաթըլաշաըզընը վէ նէ ճէհտ իլէ, նէ ճան շէքիլմէսիլլէ, վէ նէ տէ տու՛ա իլէ տէֆ՛ օլունմատըզընը կէօրէրէք էօֆքէլնիպ ալթ իւսթ օլմա: Պու հալ Ալլահըն սանա թա՛եին էթտիյի թա՛լիմ հալը աըր քի, անըն վասըթապըլլէ սէն սապրլը, հալիմ, ճէօմէրա, քէնտիսի տիւչիւնմէզ, մէրհամէթլի վէ նէզաքէթլի օլա-

ճագաըն: Սէնին կիպի զայէթ պիչիմսիզ պիր ատէմի տահա էյի պիր շէքլէ գօմագտա օլան էլի թահգիր էթմէ: Սէն կիթտիքճէ տահա կիւզէլ պիր շէքլ ալմագտա իսէն տէ, պէլքի կէօրմէյօրսըն, լաքին հէր պիր թէճրիպէ սէնի տահա քե սմիլ էթմէյէ եարաըմ էտէ պիլիր: Անըն իչիւն իչ կիւճ իչինտէ եաշայըպ քէնտիսին ատէմլէրտէն ալըզընթըլար աըրաընտա, կիւճիւքլէր աըրաընտա վէ թէօքէլէր աըրաընտա պուլլան: Ալմանիալը մէհհուր կէթթէնին տէտիյի իւզրէ «Էնլիյէթիմիզ թէնհատէ, Փագիլէթիմիզ իսէ Էճօմրիւն ճիհատընտա թէրագգի էտէր»: Էնլիյէթիմիզ թէնհատէ իլէրի կիտէր, եա՛նի տու՛ա իման, թէֆէքքիւր վէ կէօրիւնմէյէն շէյլէրի կէօրմէք գապիլիյէթի թէնհատէ թէգատտիւմ էտէր, Փագիլէթ իսէ Էճօմրիւն ճիհատընտա թէրագգի էտէր: Զիւնքի տտէմլէր մուհապպէթի էքսէրիյա պու ճիհատտա էօյրէնիրլէր:

Իմտի նէ՞ վէճնլէ պու մուհապպէթի էտինէճէյիզ, Պէն մուհապպէթի թէրքիպ էտէն պա՛ղը Փագիլէթլէրի զիւքր էթտիմ, լաքին պուլար անճագ մուհապպէթի թէրքիպ էտէն էճգալար աըր: Մուհապպէթ տալա թա՛րիֆ օլունամազ: Նուր անճագ քէնտիսինի թէրքիպ էտէն լէնքլէր օլմալըպ, կէօզ գամաշաըրան վէ պիւթիւն տիւնեայը տօլտուրան պիր նէսնէ տիր: Պունուն կիպի տախի մուհապպէթ քէնտիսինի թէրքիպ էտէն էճգատան զիյատէ պիր շէյ օլուպ, եիւրէք կիպի օյնայան, թիթրէյէն, հիսս էտէն վէ տիրի պիր

չէյ տիր : Պիւթիւնն րէնքլէրին թէրքիպլյէ ա-
տէմլէր պէյազլըգ ետփա պիլիբրլէր իսէ տէ , նուր
եափամազլար : Պիր տտէմպու Փազիլէթլէրի թէր-
քիպ էտէն հէր շէյի պիր ետրէ կէթիրտէ , մու-
հապպէթ չըգարամազ . նէթիճէսի երինէ քեամիլ
Փազիլէթ տէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր : էօյլէ
իսէ պու հէր Փազիլէթ տէն իւսթիւնն օլտան օլտի-
րի մուհապպէթի տէրունլէրիմիլգէ նա՞սըլ նագլ
էտէ պիլիբրիլ : Պու մուհապպէթի էտինմէք իչիւն
իրատէթիմիլիլ զապթ էտէրիլ : Օլ մուհապպէթէ
մալիք օլտանլարըն էօրնէյինէ իմթիսալ էտէրիլ :
Պունա տա՛իր գանուըլար գօրըլ : Ռւյանըգ տու-
րուպ տու՛ա էտէրիլ . լաքին եալընըգ պու շէյլէր
պիլի պու մուհապպէթէ մալիք էտէմէլ : Մու-
հապպէթ պիր էսէր տիր , վէ անճագ շարթլարը-
նը իճրա էթմէքլէ օլ էտէրի իլէրի կէթիրէ պիլի-
րիլ : Պու էտէրին մուճիպի նէ իտիյինի սիլգէ սէօյ-
լէյի՛մ մի :

Եուհաննա րէսուլըն պիրինճի րիսալէսինտէ
« Պիլ անը սէվէրիլ , շիւնքի էվլէլա օ պիլի սէվ-
տի » , տէյիւ օգույօրըլ : Ծու « շիւնքի » լուղէ-
թինէ տիլգաթ էտին : Մուճիպ տէտիյիմ իշթէ
պու տրր : « Չիւնի էվլէլա օ պիլի սէվտի » , կէրէք
Քէնտինէ վէ կէրէք ինսանլարա մուհապպէթի-
միլ օլմասընտան իպարէթ օլտան էսէր մէյաանա
կէլիր : Պիլ պու մուհապպէթի մէն՝ էտէմէյիլ :
Օ պիլի սէվտիլ իչիւն պիլ տէ սէվէրիլ հէմ տէ
հէր քէսի սէվէրիլ : Գալլիմիլլ եամլաշ եամլաշ
թէպէտաիւլ էտէր : Քրիստոսըն մուհապպէթինէ
նազար էթսէնիլ , սիլգտէ տախի մուհապպէթ հու-

սուլէ կէլէճէք տիր : Անըն մուհապպէթինէ այի-
նէյէ պաղար կիպի պաղընըլ , վէ Քրիստոսըն
էվսաֆը ճէլիլէսինի թալը ու հարէքէթինիլտէ
իպրազ էտին , վէ պէօյլէճէ Քրիստոս սիլգտէ սու-
րէթփէլիր օլուպ , մուհապպէթտէ իզտիյատ պու-
լաճագընըլ : Պաշգա եօլ եօգ տըր : Մուհապ-
պէթ սըփարըլա էլտէ էտիլմէլ , Մուհապպէթի
էլտէ էթմէք իչիւն անճագ սէվիլէճէք շէյէ պագ-
մալը , վէ անը սէվմէլի վէ անըն կիպի օլմալը :
Պու սէպէպտէն Քրիստոսըն էվսաֆը քեամիլէսի-
նէ , Անըն գուսուրըլ էճօմրիւնէ պաղընըլ : Քէն-
տիսինի պիր գուրպան օլմագ իւզրէ թագտիմ
էթտիյինէ պիւթիւն մուտէթ ի էճօմրիւնտէ մէ-
չագգաթ չէքտիյինէ , իսաշտան ասըլտըղընա պա-
ղընըլ , վէ Անը սէվմէմէք էտէմէգաինիլ : Հէմ
տախի Անը սէվէրէք Անըն կիպի օլաճագընըլ :
Մուհապպէթ՝ մուհապպէթ իլէրի կէթիրիր : Պիր
փարչա տէմիր՝ էլէքթրիլ գուվլէթի պուլունան
պիր ճիսմին եանընա գօնուլտըգտա , օլ տէմիրէ
տախի մուվսագգաթէն էլէքթրիլ գուվլէթի կէ-
չէր : Պու սուրէթլէ , եա՛նի մըգնաթըս տէմիրի
եանընա՝ գօնուլմալլէ օլ տէմիր տախի մուվսագ-
գաթէն մըգնաթըս տէմիրի օլուրքի , մըգնաթըս
տէմիրի եանընա գալտըգճա մըգնաթըս գուվլէ-
թինէ մալիք օլուր :

Պիլի Սէվէնին վէ պիլիմ իչիւն Քէնտիսինի վէ-
րէնին եանընտա տուրընըլ , սիլ տախի պագի
գալըր պիր գուվլէի ճագիպէյէ մալիք օլարագ ,
Անըն կիպի սիլ տախի ճիւմլէ ատէմլէրի սիլգէ
ճէգպ էտէր վէ Անըն կիպի ճիւմլէ ատէմլէրէ

ճէզպ օլունուրսընըզ : Մուհապպէթին էսէրի տա-
 "իմա պու տըր : էկէր պիր առէմ շարթընը վէ մու-
 ճիպինի իճրա էտէրսէ , էսէրի մութլագա քէնտի-
 սինտէ պուլունաճագ տըր : Տինտարլըզա ըսաթ
 կէլէ , վէ եա անկլաշըմագ պիր թարիզլէ , եա-
 խօտ նիզամանըզ պիր սուրէթտէ մալիք օլուրըզ
 էֆքէարընը թէրք էտին : Տինտարլըզա թապի'ի
 գանուէն վասըթասըլլէ տէ յիւ , թապի'աթըն խա-
 րիճինտէ օլան պիր գանուէն վասըթասըլլէ մալիք
 օլուրըզ , զիրա պագի գալան հէր գանուէն վէ նի-
 զամ Ալլահտան տըր :

Էտվարա Իրվինկ պիր տէֆ'ա էօլմէք իւզրէ օ-
 ւան պիր չօճուզը կէօրմէյէ կիթտի , վէ օտատան
 իչէրի կիրինճէ , էլինի չօճուզըն պաշընա գօյուպ
 «Չօճուզըմ , Ալլահ սէնի սէվէր» տէտի վէ կիթտի :
 Պուսուէն իւզէրինէ չօճուգ եաթագտան գալքըպ ,
 էվտէ օլանլարա «Ալլահ պէնի սէվէր , Ալլահ պէ-
 նի սէվէր» , տէյիւ նիտա էթմէյէ պաշլատըր : Պու
 սուլըու չօճուզը թէպտիլ էթտի : Ալլահ քէնտի-
 սինի սէվէր իտիյինի հիսս էթտիյի կիպի եէնի
 պիր գուվվէթ ալըր , վէ պու սուլըու չօճուզըն
 տէրուէնտէ եէնի պիր եիւրէյին խալք օլուն-
 մասընա պիր պաշլանկըճ օլուու : Ալլահըն մուհապ-
 պէթի եինէ պու սուրէթտէ պիզտէ օլան թաշ
 գալլի եուճատըր վէ պիզի եէնի մախլուգ էտէր ,
 վէ պէօյլէճէ սապուրը , ալչագ կէօնիւլլիւ , նէզա-
 քէթիլ վէ քէնտինի տիւշիւնմէյէն քիմսէլէր օլու-
 րըզ : Պու հալէ մալիք օլմագ իչիւն պաշգա եօլ
 եօգ տըր : Պուստա անկլաշըմայաճագ պիր շէյ
 եօգ տըր : Պաշգալարը սէվէրիզ վէ հէր քէսի սէ-

վէրիզ , տիւշմէնլէրիմիզի պիլէ սէվէրիզ , շիւնքի
 էվվէլա Օ պիզի սէվտի :

ՄՈՒՀԱՊՊԷԹԻՆ ՄԻՒՏԱՅԱՎԱՍԸ

Շիմտի Պօղոս ըհսուլըն մուհապպէթի էն ա'լա
 մէվնիպէ տէյիւ կէօթէրմէսինին սէպէպի իւզէ-
 րինէ պիր խաթիմէ կիպի պիր գաշ սէօզլէր 'իւս-
 վէ էթմէք խաթէրիմ : Պու սէպէպ զայէթլէ տիգ-
 գաթա շայան օլուպ , պիր սէօզլէ տէյէրէք պու
 տըր քի մուհապպէթ պաթէ գալըր : Պօղոս ըհսուլ
 «Մուհապպէթ սալա գէվալ պուլմագ» , տէյիւ
 խտի'ա էտէր : վէ պուսըն իւզէրինէ օլ կիւնլէր-
 տէ պէօյիւք սայըլան 'աճա'իպ շէյլէրին պիր
 ֆիհրիթիինի զիքր էտի'պ , անլէրի պիրէր պիրէր
 մէյտանէ գօր : Ատէմլէրին պագի գալըր զանն
 էթտիքլէրի շէյլէրի թէֆթիշ էտէրէք անլէրին
 ճիւմլէսինին տէ չափուգ կէչէն , մուվագգաթ վէ
 զա'իլ օլուր շէյլէր իտիյինի կէօթէրի :

«Իլհամաթ իսէ իպթալ օլունաճագլար» : Օլ
 կիւնլէրտէ հէր վալիտէնին էմէլ ու արզուսը
 քէնտի օլընըն փէյղամպէր օլուպ , իլհամլէ սէօյ-
 լէմէսի իտի : Եիւզլէրճէ սէնլէր Ալլահ հիշ պիր
 փէյղամպէր վատըթասըլլէ սէօյլէմէմիշ իտի , վէ
 օլ վագթտա պիր փէյղամպէր պիր մէլիքտէն
 պէօյիւք իտի : Ատէմլէր արզու իլէ տիկէր պիր
 մուխպիրէ պէքլէմէքտէ իտիլէր քի , օ զուհուր
 էթտիյինտէ անըն սէօզլէրինի Ալլահըն սէտասը
 կիպի գապուլ էթմիշլէր տիր : Պօղոս ըհսուլ «Իլ-
 համաթ իսէ իպթալ օլունաճագլար» , տէմիշ տիր :

Քրիթապը Մուգատտէս իլհամ իլէ վէրիլէն իր-
պարաթը փէյղամպէրանէ իլէ տօլու տըր քի,
պիրէր պիրէր իպթալ օլունմըլլար, եա'նի պիրէր
պիրէր իթմամ օլունմըլ օլմաղլէ շիմտի միւ"մինին
իմանընա թագվիյէթ վէրմէքտէն պաշգա իշլէրի
գալմամըլ տըր:

Պատէհու Պօղոս րէսուլ լիսանլար հագգընտա
սէօյլէյօր: Լիսանլար սէօյլէմէյէ տախի օլ 'ասորտա
փէք զիյատէ արզու օլունուր իտի: «Լիսանլար
իսէ նիհայէթ պուլաճագ»: Ճիւմլէմիզին մա'լիւմի
օլտըղը իւզրէ, տիւնեատա լիսանլար վար քի
պիր չօգ 'ասրլարտան պէրու սէօյլէնմէյօր: Նի-
հայէթ պուլմուշլար տըր: Պու սէօղէ իսթէտիյի-
նիզ մա'նայը վէրինիզ: Պիր միսալ օլմագ իւզրէ
պու սէօղլւ 'ալէլ 'ումում լիսանլար իշիւն սէօյ-
լէնմիշ տէյիւ գապուլ էտինիզ վէ հէր նէ գա-
տար պու մա'նա Պօղոսըն Փիքըրինտէն կէչմէմիշ
օլա պիլիւր իսէ տէ, եինէ 'ումումի հագիգաթը
իզահ էտէր: Պու պապըն թահրիւր օլունտըղը
լիսանը, եա'նի էսքի եունանիճէյի նազարը տիգ-
գաթա ալընըզ: Լաքին շիմտի անը քիմսէ սէօյ-
լէմէզ: Օլ կիւնլէրտէ օլան պէօյիւք լիսանլար-
տան Լաթին լիսանընը նազարը տիգգաթա ա-
լընըզ պու լիսանը տախի չօգտան պէրի հիչ
պիր քիմսէ սէօյլէմէյօր, նիհայէթ պուլմուշ տըր:
Ամէրիգա Հինտլիլէրինին լիսանընա պագընըզ քի
պու տախի նիհայէթ պուլմագտա տըր: Վէլլի-
լէրին, Իրլանտալըլարըն վէ Իսգօշեանըն տաղիս-
թան էհալիսինին լիսանը կէօղլւմիւզ էօնիւնտէ
գէվալ պուլմագտա տըր:

Սօնկրա Պօղոս տահա իլէրի կիտէրէք, հէմ
տահա զիյատէ ճէսարէթլէ սէօյլէյէրէք «'իլմ իսէ
իպթալ օլունաճագ տըր», տէմիշ տիր: էսքի գէ-
ման 'ալիվէրինին ի'լմի նէրէտէ տիր: Պիւ-
թիւն պիւթիւն գէվալ պուլմուշ տըր: Պու կիւն
պիր մէքթէպ չօճուղը Իսահակ Նեւտոնտան զիյա-
տէ շէյ պիլիւր: Անըն 'իլմի պու կիւն իպթալ օ-
լունմըլ տըր: Տիւնքի զագէթայը եագարսընըզ,
զիրա անըն միւնտէրիճաթը իպթալ օլունմըլ տըր:
Պէօյիւք Լաքին էսքի մէ'արիՓ մէճմու'ալարընը
պիր գաչ զուրուչա ալա պիլիւրսինիզ զիրա անլէ-
րին հալի օլտըղը 'իլմ իպթալ օլունմըլ տըր: Իս-
լիմ իսթի'մալիլէ փօսթա 'արապասը պաթթալ
օլմուշ, վէ էլէքթրիգ գուվվէթի տախի իսլիմէ
Փա'իգ օլուպ, եիւզ գատար եէնի իճատլարը
ունուլթտըրմըլ տըր: Հայաթտա օլան էն մէշնուր
մու'ալիվէրտէն պիրիսի, Սըր Ուիլէամ թօմսըն
կէշէն կիւն «Իսլիմ մաքինասը պաթթալ օլմագ-
տա տըր,» տէմիշ տիր: «'իլմ իսէ իպթալ օլու-
նաճագ տըր:» Հէր Փապրիգանըն արգասընտա
պիր եըղըն էսքի տէմիր, թէքէրլէք, վէ մանա-
վէլա գըրընթըլարը կէօրիւրսիւնիւզ: Լաքին եիր-
մի սէնէ ագտէմ պիւթիւն շէհր պու աթըլան մա-
քինալար իլէ իֆթիլտար էտէր իտի: Ատէմլէր
քէօյլէրտէն թօփլանըպ պու 'աճա'իպ մաքինա-
լարը կէօրմէյէ կէլիլլէր իտի, Լաքին շիմտի պաթ-
թալ օլմուշ վէ շէօփիլլէյէ աթըլմըլլար տըր: Պու
կիւն իֆթիլտար էթտիլիմիզ 'իլմ վէ ֆէլսէֆէ
տախի չօգ կէշմէգտէն գէվալ պուլաճագ տըր:
Գլօրօֆօրմը պուլան Սըր Ճէյմս Սիմիսըն տահա

տիւնն էտինպուրկ տար իւլ Ֆիւնուներն թըպպ'իյէ մու'ալլիմէրի արասընտա էն պէօյիւք զաթ իտի իսէ տէ , տար իւլ Ֆիւնուներն քիւթիւպխանէ նազըրը կէչէն կիւն Սըր ձէյմսըն խալէֆի օլան փրօֆէսօր Սիմփսընա րէճա էթմիչ քի , քիւթիւպխանէյէ կիտիպ 'իւլ'ի թըպպ'ա տա'իր օլան էսքի վէ պաթթալ քիթապլարը տըշարը չըգարսըն : Փրօֆէսօր Սիմփսըն տախի ձէվապէն քիւթիւպխանէ նազըրընա տէմիչ քի «Պու մատտէ հազգընտա օն սէնէլիք օլան հէր տէրա քիթապընը չըգարըպ մախգէնէ աթընըզ» : Տահա պիր դաչ սէնէ ագտէմ Սըր ձէյմս Սիմփսընըն սէօգիւնէ զիյտտէսիյլէ էնէմմիյէթ վէրիւր , վէ տիւնեանըն հէր թարաֆընտան ատէմէր անա շէյ տանըշմաղա կելիւրէր իտի . լաքին սայքի օլվազթըն պիւթիւն 'իւմինի պու կիւնքի 'իւլ ունութաըրմը տըր : վէ 'իւմին հէր շիւ պէսինտէ հալ պէօյլէ տիր : «Շիմտի ճիւզ'ի պիւրիւրիզ : Շիմտի այինէտէն րէմիլէ կէօրիւրիւզ» :

Պագի գալաճագ պիր շէյ պանա կէօսթէրէ պիւրի'ր միսինիզ : Չօգ շէյլէր վար քի Պօղոս անլէրի զիքը էթմէյէ թէնէզղիւլ էթմէմիչ տիր : Ագչէյի , պախթը , նամ ու շէօհրէթի զիքը էթմէմիչ , անձագ քէնտի 'ասրընըն պէօյիւք շէյլէրինի , եանի էն էյի աատէմէրին անլէրտէ պիր շէյ վար զանն էթտիքլէրի խուսուսլարը այըրըպ , անլէրի աշարագ գաթ'իյէն պիր թարաֆա գօմուչ տըր : Հատտը զաթընտա պու շէյլէրէ գարը Պօղոսըն պիր տէյէճէյի օլմայըպ , անձագ անլէրին պագի գալմագ իտիյինի պէյան էյլէմիչ տիր : Պու շէյ-

լէր պէօյիւք շէյլէր իտի իսէլէր տէ , էն պէօյիւք շէյլէր տէյիլէր իտի : Անլէրտէն տահա պէօյիւք շէյլէր վար իտի : Պիզիմ նէ կիպի ատէմ օլաըղըմը՝ իճրա էթտիյիմիզ 'ամէլլէրտէն վէ մալիք օլաըղըմըզ էմվալտան տահա էնէմմիյէթլի տիր : Ատէմէրին կիւնահ տէտիքլէրի պիր չօգ շէյլէր կիւնահ տէյիլ իսէ տէ , Փանի շէյլէր տիր , վէ 'Ահաը ձէտիտ պուշլարը Փանի օլաըղլարը իշիւն թալէպ օլուեմայաճագ շէյլէրտէն 'ատտ էտիյօր : Յովաննէս րէսուլ տիւնեա վէ անըն տօլուլըը կիւնահ տըր տէմէյօր , անձագ «գա'իլ օլուր» տէյօր . տիւնեատա խօշ վէ կիւզէլ , վէ ատէմին Ֆիքրինի իշլալ էտէն պէօյիւք շէյլէր վար իսէ տէ , պագի գալմագլար : Տիւնեատա հէր նէ վար իսէ , եանի , կէօգ շէնվէթի , վէ 'էօմրիւն թէքէպպիւրիւ ճիւմէսի տէ ազ սիւրէր : էօյլէ իսէ տիւնեայը սէվմէյինիզ : Տիւնեատա պուլուան հիչ պիր շէյ իշիւն էօլիւմսիւզ պիր ճան 'էօմրիւնիւքէտա էթմէյէ տէյմէզ : էօլիւմսիւզ ճան քէնտիսինի էօլիւմսիւզ պիր շէյէ վագֆ էթմէյէ արզուլէր վէ էօլիւմսիւզ օլան շէյլէր անձագ պուշլար տըր : «Շիմտի իսէ իման , իւմիտ , մուհապպէթ , իւշիւ տէ պագի գալըր , վէ լաքին պուշլարըն պէօյիւքիւ մուհապպէթ տիր : »

Պա'զըլար պու իւշ շէյլէրտէն իքիսինին տախի իլէրուտէ գա'իլ օլաճաղընը , եանի իման կէօրիւնէն շէյլէրէ , վէ իւմիտ տախի մէրամըն հասըլ օլմասընա տէյիլշիլէճէյինի զանն էտէրլէր իսէ տէ , Պօղոս րէսուլ պէօյլէ տէմէյօր : Կէլէճէք 'էօմրիւն նէ կիպի պիր 'էօմր իտիյինէ տա'իր պի-

զիմ շիմտի ճիւղի մալիւմաթըմըզ վար տըր .
 լաքին շու աշիքեար տըր քի մուհապպէթ պագի
 դալաճագ տըր : Հագդ Թա'ալա , օլէպէտի Ալլահ ,
 մուհապպէթ տիր : Էօյլէ իսէ շօլ էպէտի մէվհի-
 պէյէ վէ պագի դալաճաղը մուհագգագ օլան շօլ
 պիրիճիք շէյէ , վէ տիւնեանըն ճիւմլէ միլլէթ-
 լէրինին սիքքէյէրի ֆա'իտէսիզ վէ ի'թիպարտան
 տիւմլուշ օլտըզը վագթ պիւթիւն ճիհանտա կէ-
 չէճէք վէ պիրիճիք րա'իճ ազչէ օլաճագ շօլ մու-
 հապպէթէ հապէս էտին : Քէնտինիզի շօգ իլէրէ
 վագֆ էտէճէքսինիզ , լաքին էվվէլա քէնտինիզի
 մուհապպէթէ վագֆ էտին : Հէր շէյի քէնտի
 հատաընտա թութըն . էվվէթ հէր շէյի քէնտի հա-
 գապէտի պու քէլամլարլէ թա'րիֆ ու պէյան օ-
 լունան շօլ ճէլիլ էվսաֆը դազանմագ օլուսն
 քի , էֆէնտիմիզին ճէլիլ էվսաֆը տախի օլուպ ,
 մուհապպէթ իւզէրինէ պինա օլունմըշ տըր :

Մուհապպէթ էպէտի տիր , տէտիմ : Յովհան-
 նէս րէսուլըն մուհապպէթի վէ իմանը տա'իմա
 էպէտի հայաթլէ պերապէր զիքը էթտիյինէ հիչ
 տիգգաթ էթտիյինիզ վա'ր մը : Չօճուգըզըմտա
 «Ալլահ տիւնեայը պու դատար սէվտի քի՝ քէնտի
 Իպն ի վահիտինի վէրտի , թա քի անա հէր իման
 էտէն . . . էպէտի հայաթա մալիք օլա» հագիգա-
 թը պանա թա'լիմ օլունմայըպ , անճագ պանա
 թա'լիմ օլունան պու իտի քի , Ալլահ տիւնեայը
 պու դատար սէվտի քի , էկէր քէնտիսինէ կիւ-
 վէնսէմ սէլամէթ տէնիլէն շէյէ , վէ եա րահաթա
 եախօտ շատըղա , վէ եախօտ էմնիյէթէ մալիք

օլաճաղըմ : Լաքին շու խուսուսը պէն քէնտիլի-
 յիմտէն իսթիհնթաճ էթմէյէ մէճպուր օլտուսքի
 Անա կիւվէնէն , եա'նի մուհապպէթ հուսուլէ կէ-
 թիրէն կիւվէնմէքլիք րուհըլլէ Անա մուհապպէթ
 էտէն քիմսէ էպէտի հայաթ մալիք օլաճագ տըր :
 Ինճիլ ի Շէրիֆ ատէմէ հայաթ թագտիմ էտէր :
 Ատէմլէրէ սալթ պիր եիւքսիւք տօլուսը Ինճիլ
 սալա թագտիմ էթմէյինիզ , եա'նի , եալընըզ
 շատըզ , եալընըզ սէլամէթ եախօտ եալընըզ րա-
 հաթ , վէ եա եալընըզ , էմնիյէթ թագտիմ էթ-
 մէյինիզ : Պիլ 'աքս անլէրէ Քրիստոսըն կէլիպ
 քէնտիլէրին մալիք օլտըզլարը հայաթտան էֆ-
 գալ պիր հայաթ , վէ պու սէպէպտէն իսէլաս իլէ
 տօլու պիր հայաթ , հէմ միւշքիլաթտա անլէրէ
 սուհուլէթ վէրէճէք վէ տիւնեանըն իսէլասընա
 քեաֆի օլաճագ տէրէճէտէ 'ազիմ պիր հայաթ
 իհսան էթտիյինի սէօյլէյին : Ինճիլ ի Շէրիֆ ան-
 ճագ պու վէճէլէ վա'զ օլունտըզընտա ատէմի
 պիւթիւն պիւթիւնէ իգնա' էտիպ , անըն ճէսէ-
 տինէ , ճանընա , վէ րուհընա , եա'նի անըն թա-
 պի'աթընըն հէր պիր գըմընա լազըմ օլան
 թա'լիմ ու թէրպլիյէյի վէ էճրի վէրէ պիլիր : Պու
 կիւն Ինճիլ շօգ քէրրէ էօյլէ պիր թարգտա վա'զ
 օլունուր քի անճագ ինսանըն պիր գըմընա թէ'
 սիր էտէր : Ատէմլէրէ սէլամէթ վա'զ օլունուր տա
 հայաթ վա'զ օլունմագ . մուհապպէթ տէյիլ , ան-
 ճագ իման , եէնիտէն տօղմագըզ տէյիլ , անճագ
 թէպրիյէ վա'զ օլունուր : Ատէմլէր պու եօլտա
 վա'զ օլունան պիր տին հագգընտա գօլայճա պի-
 գայտ օլուրլար , զիրա պու կիպի պիր թա'լիմաթ

եիւրեքլէրինէ հագիրգաթէն պիր թէ" սիր էթմէմիւշ , վէ անլէրին կէօնլիւնիւ ճէլլ կէթմէմիւշ տիր : էօյլէ պիր թա'լիմաթ անլէրէ քէնտիլէրին ագտէմճէ եաշատըլարը 'էօմրտէն տահա տէրին վէ տահա շէն պիր հայաթ թագտիմ էթմէմիւշ տիր : Տիւնեա մուհապպէթինէ անճագ տահա զիյատէ ճէլլ պիր մուհապպէթ զալիպ կէլէպիլտիյի աշիքեար տըր :

Պօլ պօլ մուհապպէթ հիսս էթմէք սա'ատէթլէ եաշամագ տըր , վէ էպէտէն մուհապպէթ հիսս էթմէք , էպէտէն եաշամագ տըր : Պէօյլէ օլտըլը հալտէ էպէտի հայաթ մուհապպէթ իլէ այրըլմագ պիր սուրէթտէ պալը տըր : Եարըն եաշամաղա նի'ջիւն արգու էտէր իսէք , էպէտէն եաշամաղա տախի անըն իջիւն արգու էտէրիզ : Եարըն եաշամաղա նի'ջիւն արգու էտէրսինիզ : Զիրա պիլիբսինիզ քի սիզի սէվէն պիրսի վար տըր , վէ եարըն անը կէօրմէք վէ անըն իլէ պիրլիքտէ օլմագ վէ պիլ մուգապլէ անը սէվմէք իսթէրսինիզ : Եաշամաղա արգու էթմէմիզէ' սէվտիյիմիզ վէ սէվիլտիյիմիզտէն զիյատէ հիչ պիր սէպէպ կէօսթէրիլմէզ : Անճագ քէնտիսինի սէվմէք քիմսէսի օլմայան ատէմ քէնտիսինի էօլտիւրիւր : Ատէսին քէնտիսինի սէվէն տօսթլարը օլտըքճա վէ քէնտիսի տէ անլէրի սէվտիքճէ եաշամագ իսթէյէճէք տիր , զիրա եաշամագ սէվմէք տէմէք տիր : Պիր քէօիէք մուհապպէթի պիլէ ատէմին եաշամաղա արգու էթմէսինէ սէպէպ օլա պիլիւր , ամմա օլ մուհապպէթ զա'իլ օլտըլը թագտիրտէ ատէմ եաշամաղա պիր սէպէպ կէօրմէյէրէք , քէնտի քէնտիսինի էօլտիւրիւր :

էպէտի հայաթ տախի Ալլահը պիլմէք տիր վէ Ալլահ մուհապպէթ տիր . Պու խուսուսաա էֆէնտիմիզին քէլամը շու տըր . « վէ էպէտի հայաթ սէն եալընըզ հագգ Ալլահը վէ իրսալ էյլէտիյին Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք տիր : » Պու քէլամ իւզէրինէ տիւշիւնիւն : Մուհապպէթ մութլագա էպէտի տիր , զիրա Ալլահ նէ իսէ մուհապպէթ օտըր : Պիր սէօզ իլէ սէօյլէյէրէք մուհապպէթ հայաթ տըր : Մուհապպէթ ասլա զէվալ պուլմատըլը կիպի , հայաթ տախի մուհապպէթ օլտըքճա ասլա զէվալ պուլմագ : Պօղոս րէսուլըն պիզէ կէօսթէրմէք իսթէտիյի հագիրգաթըն հիքմէթի պու տըր . մուհապպէթին էն 'ալի շէյ օլմասընըն սէպէպի պու տըր քի օ ասլա զէվալ պուլմագ վէ հատտը զաթընտա էպէտի հայաթ տըր : էպէտի հայաթ տէտիյիմիզ շէյ իսէ էօլտիւքտէն սօնկրա էլէ կէթիրէճէյիմիզ պիր շէյ օլմայըպ անճագ շիմտի եաշամագտա օլտըլըմըզ հայաթ տըր , վէ էկէր պէօյլէ պիր հայաթտա շիմտի եաշամայօր իսէք , էօլտիւքտէն սօնկրա անը էլէ կէթիրմէյէ Փուրսաթըմըզ օլմայաճագ տըր : Ատէմ պու տիւնեատա իսթիյարլանընճայա գատար սէվմէմիւշ օլարագ 'էօմր կէշիրմէքտէն տահա զիյատէ ֆէնա պիր հալէ տիւշէմէզ : Հէլաք օլմագ սէվմէքտէն վէ սէվիլմէքտէն մահրոււմ օլարագ եէնիտէն տօղմամըզ պիր հալտէ եաշամագ տըր : Խէլաս օլմագ իսէ մուհապպէթ էթմէք տիր . վէ մուհապպէթտէ գալան ատէմ տահա պու 'էօմրտէ իքէն Ալլահտա գալմագտա տըր , զիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր :

Շիմտի սէօղիւմէ խիթամ վէրէճէյիմ: Սիրզտէն քիմլէր կէլէճէք իւչ այլարտա պու ըիսալէնին իպթիտապընտա գօնուլմըչ օլան պապը հաֆթատա պիր տէֆ'ա օգուսագ իչիւն պէնիմ իլէ իթթիֆագ էտէճէքլէր: Պիրիսի պէօյլէ էթմէքլէ պիւթիւն 'էօմրիւ թէպէտտիւլ էթտի: Սիր տախի էտէր մի սինիզ: Պուսու էթսէնիզ տիւնետատա էն պէօյիլ ք շէյի գազանագ իչիւն էտէճէքսինիզ: Պու պապը խուսուսա էվսաֆ ը քեամիլէ նէ իտիյինի թա'րիֆ էտէն այէթլէրի հէր կիւն օգուսալլէ պաչլայա պիլրիսինիզ: Եա'նի, «Մուհապպէթ թէ'էննի էտիպ' լութֆլէ մու'ամլէ էտէր. մուհապպէթ հասէտ էթմէզ. մուհապպէթ էօյիւնմէզ»: Էվսաֆ ը քեամիլէյի թէրքիպ էտէն պու էճզալարը 'էօմրիւնիւզիւն վէ թաՎր ու հարէքթիինիզին թէմէլինէ գօյընըզ. վէ օ վագթ ետիտըղընըզ հէր շէյ էպէտի օլաճագ տըր: Պուսու էթմէյէ վէ պու շէյէ վագթ վէրմէյէ տէյէր: Հիչ պիր քիմսէ ույգուսընտա 'ազիզ օլամագ. էվսաֆ ը քեամիլէ սահիպի օլմագ իչիւն՝ ճէսէտճէ եախօտ 'ագլճա թէգատտիւլ իչիւն հազըրլըզ վէ զայրէթ լագըմ օլտըղը կիպի, տու'ա վէ վագթ լագըմ տըր: Հէր պիր ֆէտաքեարլըղը կէօզէ ալարագ քէնտիինիզի պու պիրիճիք շէյէ վէրին վէ չալըըն քի էվսաֆ ը գաթիյէնիզ հէր հալտէ պու էն քեամիլ վէ էն ճէլիլ էվսաֆա թէպէտտիւլ էթսին: Էկէր կէչմիչ 'էօմրիւնիւզէ 'աթֆ ը նազար էտիպ անտէ կէօզէ չարիար օլան վագթլարա, եա'նի եաչամագ նէ օլտըղընը կէրչէքտէն հիսա էթտիյինիզ վագթլարա պագսա-

նըզ, կէօրէճէքսինիզ քի պու խօշ տագիգէլէր մուհապպէթ ըուհըլլէ իչ կէօրտիւյիւնիւզ վագթլար տըր: Գուվլէ ի հաֆըզէմիզ կէչմիչ շէյլէրէ նազար գըլտըղը սըրատա՝ էթրաֆըմըղտա օլանլարա, քիմսէննի պիլմէտիյի պիր եօլտա էյիլիք էթմէյէ գատիր օլտըղըմըզ վագթլարը 'էօմրիւն ֆանի զէվզ ու սէֆալարընըն ճիւմլէսինտէն զիյատէ զիքըր էտէր: Հէր նէ գատար էթտիյինիզ էյիլիք՝ զիքըրէ շայան օլմայաճագ տէրէճէտէ ճիւզ'ի պիր շէյ իսէ տէ, օլ մուհապպէթ 'ամլէլէրիննի էպէտի 'էօմրիւնիւզիւն իչինէ կիրմիլ իտիյինի հիսա էտէրսինիզ: Սայքի Ալլահըն եարաթտըղը պիւթիւն կիւզէլ շէյլէրի կէօրմիւլիւմ: Ինսանըն սէֆասը իչիւն Անըն թա'երն էթտիյի ճիւմլէ շէյլէրի սայքի կէօնէնմիչիւմ: Լաքին կէչիւրմիլէ շէյլէրի սայքի կէօնէնմիչիւմ 'աթֆ ը նազար էթտիւլ օլտըղըմ 'էօմր իւզէրինէ 'աթֆ ը նազար էթտիւլ մտէ կէչիւրմիլ օլտըղըմ 'էօմրտէ Ալլահ մուհապպէթիիննի պէնիմ իւզէրիմէ 'աքս էտիպ տէ, իճրասընա գատիր օլտըղըմ ճիւզի մուհապպէթ 'ամլէլէրինտէն մա'տա կէօզէ չարիան պիր շէյ եօզ տըր, վէ զաննըմճա հէր քէսին 'էօմրիւնտէ տախի եալընըզ պու շէյլէր պագի գալըր: 'էօմրիւմիւզտէ վագը՝ օլան պաչգա հէր շէյ ֆանի վէ կէչիճի տիր: Սա'իր էյիլիքլէր խայալի շէյլէր տիր: Լաքին հիչ պիր քիմսէննի պիլմէյէճէյի վէ պիլմէյէճէյի մուհապպէթ 'ամլէլէրի սալազա'իլ օլմագ:

Մաթթա Ինճիլինտէ ըուզ ի ճէզա թա'րիֆ օլունտըղը սըրատա իֆէնախիվիզ թախթտա օթուրաճագ վէ գօյուլարը քէչիլէրտէն այըրաճագ

տըր տէյիւ մուհարրէյ տիր . լաքին օլ վագթ պիր
 ատէմին միւսթահագգ օլաճալը հիւքմ անըն նէ-
 յէ ինանմըլ օլմասընա պագարագ օլմայըպ , ան-
 ճագ նէ գատար մուհապպէթ կէօսթէրտիյինէ
 կէօրէ օլաճագ տըր : Տինին սօն իսպաթը աիյա-
 նէթփիէրվէրլիք օլմայըպ անճագ մուհապպէթ տիր :
 էփլէթ , օլ պէօյիւք կիւնտէ տինին սօն իսպաթը
 աիյանէթփիէրվէրլիք տէյիւ , մուհապպէթ օլա-
 ճագ տըր , պաշըճա շէյ նէ եափաղըմըզ , նէ յէ
 ինանտըղըմըզ , նէ գագանտըղըմըզ տէյիւ , ան-
 ճագ էօմրիւմիւզտէ նէ գատար մուհապպէթ 'ա-
 մէլէրի իշլէմիշ օլտըղըմըզ խուսուսը օլաճագ :
 Մաթթա ինճիլինտէ թա'րիֆ օլունան հէյպէթլի
 մուհաքէմէտէ ինասնըն իրթիքեապ էթտիյի կիւ-
 նահլարըն զիքրի պիւն կէչմէյիպ , անճագ իճրա-
 սընը իհմալ էթտիյի վագիֆէյէրէ պինա"էն հիւքմ
 օլունույօր : Պաշգա տիւրլիւ օլմաճ . զիրա մու-
 հապպէթ կէօսթէրմէմէք , Քրիստոսըն բուհընը
 ինքեար էթմէքլէ պիր օլտըղը կիպի , Անը ասլա
 թանըմամըլ օլտըղըմըզա վէ Քրիստոսըն պիզիմ
 իշիւն պօշընա եաշամըլ օլմասընա պիր իսպաթ
 տըր : Պու իսէ ճիւմլէ էֆքեարըմըզտա Քրիստոս
 պիզէ հիշ պիր շէյ իսթար , վէ պիւթիւն էօմ-
 րիւմիւզտէ պիզի հիշ պիր իշէ թէշվիք էթմէմիշ ,
 վէ էֆէնտիմիզին տիւնեա իշիւն օլան շէֆգաթ
 ու մէրհամէթ արզուսընտան գափըլաճագ տէ-
 րէճէտէ Անա հիշ պիր վագթ եագըն կիթմէմիշ
 իզ տէմէք տիր :

Տիւնեանըն ճիւմլէ միլլէթլէրի իպն իւլ ինսան
 հուզուրընտա տուրաճագլար տըր : Պիզ էնսանլար

հուզուրընտա իթթիհամ էտիլէճէյիզ : վէ պու
 մէնզարէնին սալթ կէօրիւնիւշիւ հէր քէսի սէս-
 սիզճէ հիւքմ էտէճէք տիր : Եարտըմ էթտիյիմիզ
 քիմսէլէր պու մէնզարէտէ պուլունաճագը կիպի ,
 եարտըմ էթմէյի իհմալ էթտիյիմիզ վէ ատէմնէ-
 րինէ գօմատըղըմըզ գալապալըք տախի օրատա
 օլաճագ տըր : Պաշգա հիշ պիր շէհատէթէ հա-
 ճէթ գալմայաճագ տըր : Ալունմայընըզ մուհապ-
 պէթսիզլիքտէն մա'տա հիշ պիր իթթիհամ իլէրի
 կէթիրիլմէյէճէք տիր : Ճիւմլէմիզին պիր կիւն
 իշիտէճէյի հիւքմ 'իւմ ի իւահլէյէ տա'իր տէյիւ ,
 հայաթա տա'իր տիր . քիլիսէլէրէ վէ 'ազիզլէրէ
 տա'իր տէյիւ , անճագ աճլարա վէ Փագիրլէրէ
 տա'իր տիր . 'ագա'իտի տինլէյէ վէ թա'լիմաթա
 տա'իր օլմայըպ , զարիպլէրի էվէ գապուլ էթմէ-
 մէյէ վէ չըպլագլարը կիլտիրմէյէ տա'իր տիր :
 Քիթապը Մուգատտոէս վէ տու'ա քիթապլարը
 հագգընտա տէյիւ , Քրիստոսըն իսմինտէ վէրիլէն
 պիր գատէհ սօլուք սու հագգընտա օլաճագ տըր :
 Ալլահա համու օլուն քի Տին ի Մէսիհի պու կիւն
 տիւնեանըն իշթիյաճընա եարտըմ էթմէք խու-
 սուսընտա իլէրիլէմէքտէ տիր . սիզ տախի պու
 մագստէտէ իլէրի կիտինիզ : Ատէմլէր տին նէ' ,
 Ալլահ նէ' , Քրիստոս նէ' վէ Քրիստոս նէրէտէ ի-
 տիյինէ տա'իր օլան պիլիկտէ գըլ գատար իլէրի
 կիթաիքլէրինտէ Ալլահա համու էտին : Քրիստոս
 քի'մ տիր տէր միսինիզ : Քրիստոս աճլարը տօյու-
 րան , չըպլագլարը կիլինտիրէն վէ իսպալարը
 զիյարէթ էանն տիր : Քրիստոս նէ'րէտէ տիր տէ'ր
 մի սինիզ . նէ'րէտէ մի : Վէ հէր քիմ պէօյլէ պիր

չօճուղը պէնիմ իսմիմ իչիւն դապոււլ էտէրսէ ,
Պէնի դապուլ էթմիչ օլուր :» Քրիստոսընքիւնք
քիմէր տիր : «Հէր մուհապպէթ էտէն Ալլահտան
տօղմուշ տըր :»



ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0623041

